Старт

ИЛЮСТРОВАН СПОРТЕН СЕДМИЧНИК

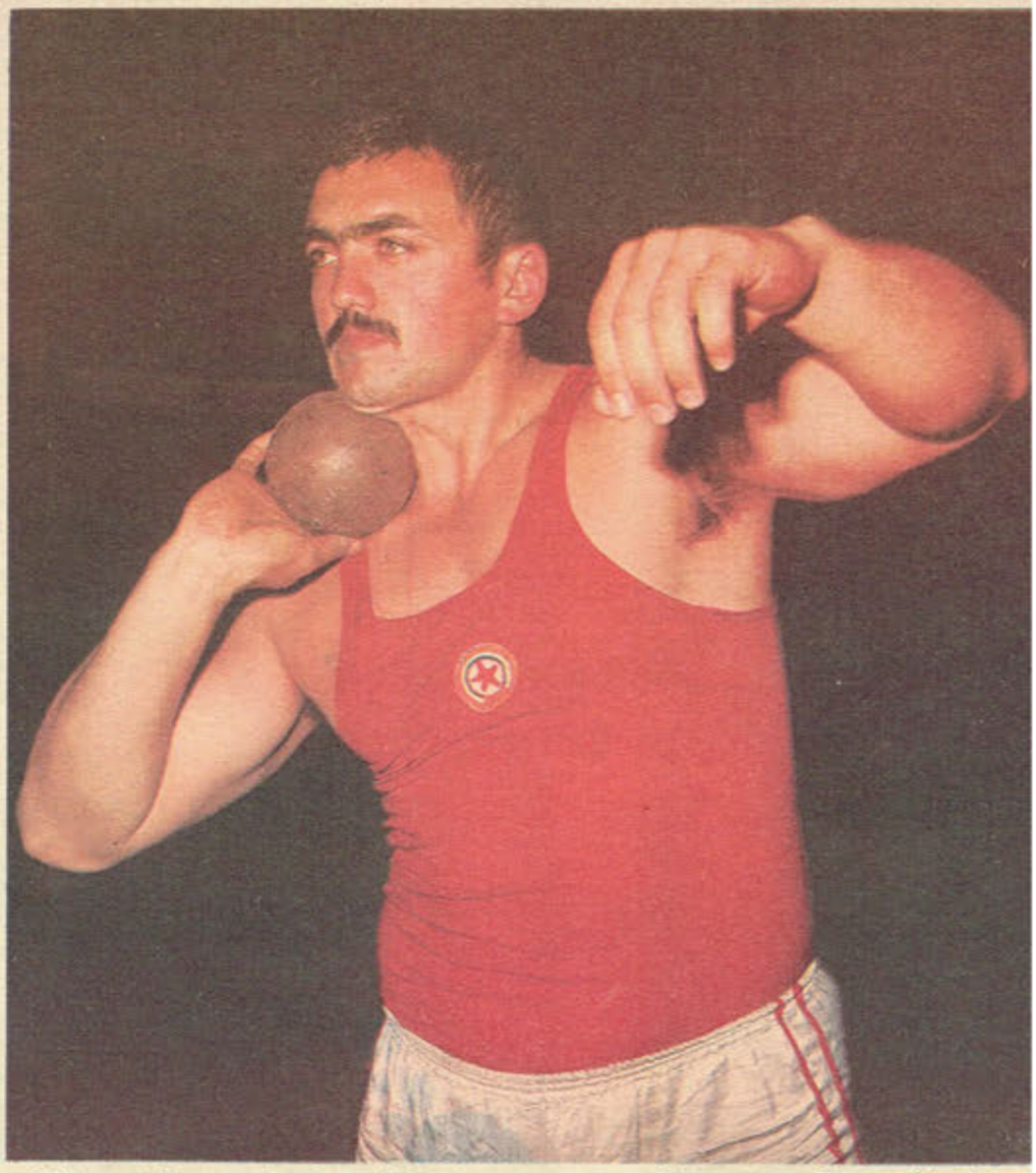
Брой 28 ● 14 декември 1971 ● 25 ст.

Издание на ЦС на БСФС

БЪЛГАРИ СРЕЩУ СПАСКИ И ФИШЕР – СТР. 6

АМБИЦИИТЕ НА КАСИУС КЛЕЙ – СТР. 11

ФУТБОЛЪТ В БЛИЗКИ И ДАЛЕЧНИ СТРАНИ СТР. 12



Европейският рекордьор в дисциплината мъжкане гюлле Въльо Стоев – стр. 8-9

ЮНГИ НА БЪЛГАРСКИЯ СПОРТ

Някои от вас вече познаваме. Някои вече са ни накарали да се гордеем. За някои забравяме, че са във фаталната възраст. Така много респектират успехите, че неусетно говорим за младите като за известни отдавна спортисти.

Идват борците с победи и шампионски титли от световни първенства за юноши. И това никого не учудва. Та нали от толкова години все шампиони посрещаме.

Идват щангистите-юноши, младежи от световните първенства на мъжете с медали. И ние дори не виждаме, че тоз: са съвсем млади момчета, че още не са се разделили с ученическата скамейка.

Идват борците и щангистите с победи. До старите имена неусетно прибавяме все нови и нови. До старите борци застават голобради момчета като символ на тази българска гордост – нашите мъже са най-силни.

Идват младите и съвсем малки гимнастички от двустранни срещи от международни турнири, взели първите три места, когато са отишли три и дори първите шест, когато отборите са били пълни. И ние започнахме да приемаме съвсем естествено първите три, първите шест. Като нещо, което ни се полага. Та нали съвсем наскоро четяхме от Хавана: обръч – Гигова, Филипова, Робева. . . топка – Гигова, Робева, Филипова. . . До тези имена застават Кършева, Захариева, Колчевска, Ганчовска, Ангелова, Хинкова. . . Застават вече десетки нови момиченца като символ на друга българска гордост – нашите златни момичета, нашите бели гълъби са най-хубави. . .

Където е текло, пак ще тече. Където сме имали слава, пак ще я имаме. Където треньори, умни, способни, амбициозни са търсили и намирали млади, талантливи спортисти, пак ще търсят и намират. Където още не сме вкусили от радостта на победата – чакаме! Страната е осеяна със спортни школи. Народната власт полага такива грижи за подрастващите, каквито някогашните пионери на нашето физкултурно движение не са можели да си представят. Политбюро на ЦК на БКП излиза с решение за масовизирането на спорта, за високо спортно майсторство, за създаване на ярки комунистически добродетели! Колко спортисти в колко страни могат да се похвалят с такива грижи, с такова внимание.

Юнги на спорта вече застават на почетните стълбички, за да слушат българския химн. И това вече не учудва и спортните зали в други страни, свикнали да стават на крака пред български победители. И това е най-добрият отговор, който младите могат да дадат на грижите и любовта, с които ги обграждат партия и народ!. . .

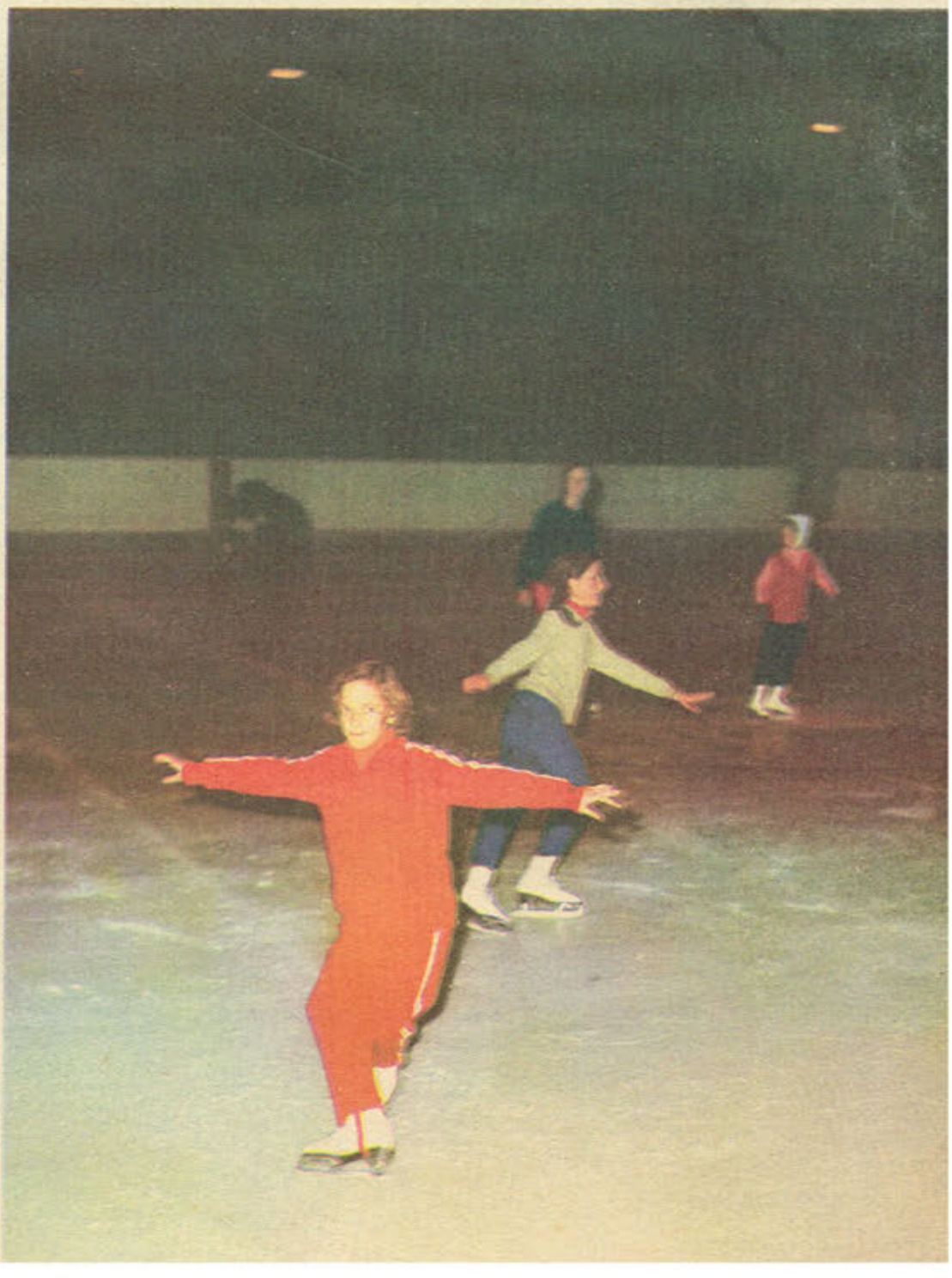


Очерк за световната рекордьорка Надежда Чижова – стр. 10



Със ски от каменната епоха до Сапоро – стр. 3

Бъдещето на красивите и полезни зимни

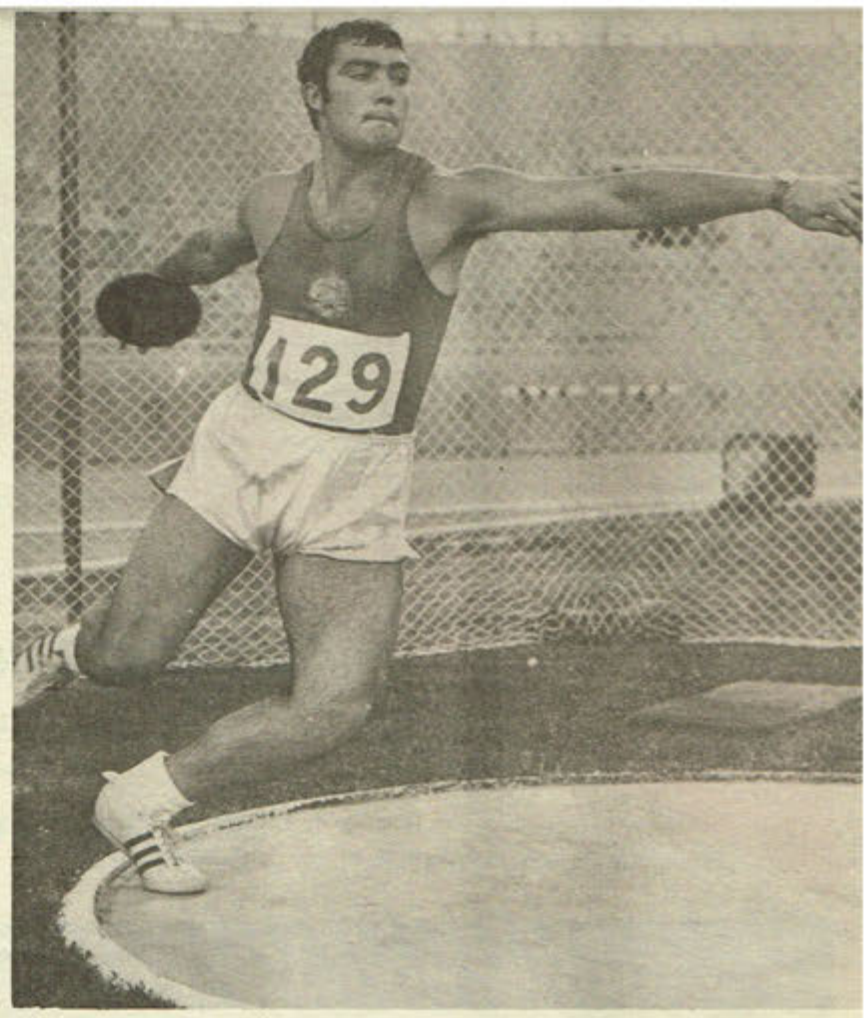


«ЗАЩО И КЪДЕ СЕ ГУБЯТ МЛАДИТЕ ТАЛАНТИ?»

Повече от два месеца продължи нашият разговор за отлива на младите таланти от големия спорт. Много от проблемите бяха засегнати в конференциите на дружествата и окръжните съвети на БСФС, на делегатските събрания на секциите и федерациите. Специалисти,деятели, спортисти и родители взеха отношение по повдигнатите въпроси, изнесоха нови примери и дадоха ценни препоръки. В настоящата заключителна страница публикуваме откъси от получени писма в редакцията и други материали.

Въпросите са много и разностранни. Те не могат да бъдат разрешени в рамките на една дискусия, нито са по силите и възможностите само на нашия съюз. И за в бъдеще те не ще отбягнат от вниманието на нашето издание, тъй като проблемите с подрастващите спортисти и младите таланти са неразривно свързани с основните задачи, поставени в решението на Политбюро на ЦК на БКП от 2 септември 1969 г. за масов спорт, високо спортно майсторство и ярки комунистически добродетели!

Между многото проблеми се открояват несъмнено три: слабостите в учебно-тренировъчния процес с младите спортисти, постъпването на част от тях в казармата и във висшите учебни заведения. Не може да има съмнение, че в унисон с бурното развитие на нашето физкултурно движение съществуващите слабости и недостатъци ще бъдат преодолявани търпеливо и разумно, в интерес на големите задачи, поставени пред родния спорт и неговото бъдеще.



Младият атлет Марио Влахов

РАЗГОВОР НА СТАДИОНА

Всеки ден можете да срещнете на стадион „В. Левски " заслужилите майстори на спорта Димитър Хлебаров и Тодор Артарски. Преподаватели във висши учебни заведения, двамата изтъкнати атлети близо двадесет години са посветили на големия спорт и продължават да бъдат в първите редици на атлетиката. Естествено тях също ги вълнува проблемът за подрастващите.

ДИМИТЪР ХЛЕБАРОВ: „Дълголетието в спорта дължа на моите учители в Ямбол, на К. Гьоков, Д. Бъчваров и други, които не искаха от мене изведнъж да стана голям спортист. Първоначално дори бях слушател в школата, защото бях слабичък, и не ме приеха за редовен школник. Преди да се посветя на овчарския скок, бягах къси разстояния, скачах висок и дълъг скок, а бях същевременно и активен състезател по баскетбол, гимнастика, футбол. Всестранната и многостранна подготовка бяха солидна основа за по-нататъшното ми израстване на състезател. А сега всички бързат. И треньори, и състезатели. Искат да постигнат високи резултати, без да имат правилна координация на бягане, без да са усвоили техниката, едва ли не само с природни данни и форсиране. Така не може. Имаме немалко таланти, но с тях не се работи планомерно, всестранно, с перспектива и затова бързо изчезват. . . "

ТОДОР АРТАРСКИ: „Много хора се учудват, че сега подобрявам рекордите, които поставих преди десетина години. На времето техниката овладявахме на око. За съжаление тази слабост още не е преодоляна у нас. А погрешната техника, възприета от младите, трудно се изправя. Върху плещите си изпитвам тази трудност. Затова препоръчвам на треньорите и на младите състезатели, които са се посветили на хвърлянията (пък и в останалите дисциплини): Не пренебрегвайте техниката! Само със сила големи и трайни успехи не се постигат. Усвояването на техническите сръчности изисква много усилия, труд и постоянство. Погрешната техника води до замразяване на резултатите и оттук до отчаяние и. . . преждевременно напускане на пистата и секторите. . ."

МЪКАТА НА ЕДИН БАЩА

В редакцията на „СТАРТ " дойде развълнуван Здравко Влахов – баща на нашия млад национален състезател Марио Влахов. Предаваме накратко споделената му болка:

„Повече от пет години моят син посвети изцяло на спорта, на леката атлетика. От пионер го подготвя Васил Крумов, който не жалеше сили, за да изгради от Марио добър състезател и примерен младеж. Учение и спорт– това бе съдържанието на неговия живот. Естествено успехите му растяха. Той се оформи като един от най-добрите юноши у нас на тласкане гюле и особено на хвърляне диск. Участвува с успех като представител на „Левски-Спартак " и на републикански състезания за мъже. На първата балканиада за юноши зае второ място. Догодина трябваше да дебютира в групата на мъжете. Трябваше, но не ще може. Макар и втори по сила юноша у нас, той трябва да прекрати подготовката си и състезателната си дейност за две години. Това може би ще бъде фатално за него. А Марио имаше желанието и амбицията да продължи с още повече усилия подготовката си, защото знае, че в хвърлянията големите успехи идват в зряла мъжка възраст. Защо бяха толкова много усилия, лишаване от младежки удоволствия? Той имаше възможност да се посвети на изкуството или на нещо друго. Избра спорта, леката атлетика. Обещаха ми да говоземат в армейската школа, но впоследствие се оказа, че за него там няма място. След две години ще трябва да започне от „а, б ", но дали няма да бъде късно и няма ли да му се изпари желанието да спортува, когато други ще го надминат значително? Дойдох при вас за да споделя мъката си и да ви благодаря за статията „Защо и къде се губят младите таланти? "



От девет млади гребци, медалисти на световното първенство в Блед през тази година, само един – Б. Василев – продължава подготовката си в армейската спортна школа. Останалите осем (!) прекъснаха заниманията по гребане. НА СНИМКАТА: Четворката без кормчия, спечелила бронзов медал.

Снимка: Христо АТАНАСОВ

РЕДОВЕ ОТ ПИСМА. . .

ХРИСТО ПИМПИРЕВ: „Много добри състезатели намират място в редиците на армейската спортна школа „Чавдар ", а така също и в спортната рота на Строителните войски. Аз съм бил три години състезател по плуване на ЦСКА и две в „Славия " като петобоец. Влюбих се в модерния петобой, но след като пет години посветих на спорта, ще трябва да се простя с него. Нито в АСШ „Чавдар ", нито в „Славия " приемат състезатели по модерен петобой по време на военната им служба.

ЗЛАТКО ЧОРБАНОВ, село Правец: „Защо притокът на талантливиатлети (и спортисти по другите спортове) от селата намаля? По лека атлетика се организират само две състезания – републиканското и игрите на в. „Кооперативно село ". Може ли да се тренира цяла година само за две състезания и още няколко от местен мащаб? По футбол има много често мачове, организират се първенства по кръгова система, пък и грижите към футболистите са едни, а към атлетите други. Не е разрешен още проблемът за младите спортисти, които не продължават ученето си във висшите учебни заведения и не постъпват в армейската школа „Чавдар ". Те бързо скъсват с активния спорт, а между тях има не малко таланти. . . "

ЦВЯТКО СПАСОВ, треньор: „До преди две години, преди още да завърша ВИФ и да стана треньор, спортувах активно. С мене се случваше това, от което сега се мъча да предпазя моите възпитаници – натоварвания, натоварвания, натоварвания и още в първите стартове гонене на високи резултати. Спомням си, че през 1957 г. станах републикански юношески шампион старша възраст на 800 м със същото постижение, с което сега е първенец победителят на пионерските републикански състезания! Уверен съм, че това талантливо момче, още преди да стане мъж, ще напусне пистата. За никого не е тайна, че наши млади талантливи атлети не рядко заемат място между първите в световните ранглисти, но след юношеската възраст спира растежът им. Форсираната подготовка скъпо се заплаща!. . . "

ДИМИТЪР МАРИНОВ, треньор във Враца: „Къде се губят младите таланти? Отговарям с пример. Павел Василев Йончев, роден през 1953 г., само за една година системна подготовка постигна на 800 м 1.58,4 мин. и на 1500 м – 4.02,4 мин. Сигурен бях, че през 1972 г., още юноша, щеше да намери място в националния ни отбор за балканския крос и за втората балканиада за юноши. Но през есента на тази година той не бе приет нито в АСШ „Чавдар ", нито в „Славия " и вероятно този талантлив бегач ще последва съдбата на мнозина други, за които големият спорт ще остане несбъдната мечта. . . "

МАРИН КЪНЕВ, Ботевград: „Когато чета материалите под рубриката „Защо и къде се губят младите таланти? ", всичко е ясно по-ясно, но на практика се получава друго. Изглежда, че все още важи поговорката: щедри на триците, а евтини на брашното. Повод за това ми дава националният юношески състезател Митко Гайдарски, който ще трябва да прекрати състезателната си дейност най-малко за две години. Националният ни отбор ще се лиши от него. . . "

Б. Р. Влязохме във връзка със старши треньора на юношеския национален отбор по лека атлетика Благой Костов, който ни съобщи, че освен Митко Гайдарски още петима атлети от националния отбор, които и през 1972 год. ще бъдат в юношеската група, не са били приети в армейската спортна школа: Г. Пенчев, Н. Манчоров, Вл. Червенски, Г. Георгиев и Д. Абаджиев. А броят на националните състезатели, които от 1972 г. преминават в групата на мъжете, но ще трябва по същите причини да прекратят активната си състезателна дейност, е значително по-голям. . .

ТОВА СЕ СЛУЧИ

ПРЕДИ 89 ГОДИНИ (1882) Себастиян Милде идва от Прага, за да открие бирени фабрики в Русе и Шумен. Той внася и първите ски в България. На границата се е наложило той да демонстрира пред нашите митничари предназначението на тези чудновати дъски. Един член от тази фамилия (Янко Милде) през 20-те години става наш шампион и рекордьор по лека атлетика.

ПРЕДИ 76 ГОДИНИ (1895) Стоян Ненов Киселов, родом от Велико Търново, но живеещ в Русе, изписва от Швеция 3 чифта ски, с които се пързалят членовете на местното гимнастическо дружество „Горско пиле " под ръководството на швейцарските учители Шарл Дюванел и неговия син Иван Дюванел. По този начин в Русе, Шумен и Казанлък се създават първите скиорски групички в България. След това обаче скиорството пуска дълбоки корени в София.

ПРЕДИ 15 ГОДИНИ Международната авиационна федерация утвърди 7 световни рекорда на български парашутисти и в списъка на световните рекордьори бяха записани за пръв път имената на българи и българки: А. Шарков, А. Дойински, Ст. Навущанов, В. Ганчев, П. Недялкова, Ю. Ангелова, М. Кръстева, Р. Костова.

ПРЕДИ 14 ГОДИНИ в Отава канадката А. Асбъри постави нов световен рекорд с моторна лодка на един километър с резултат 296,42 км средна скорост в час.

ПРЕДИ 14 ГОДИНИ в София се състоя тройният международен турнир за световно първенство между Матанович (Юг), Слива (Полша) и Нейкирх. За зоналния турнир в Порторош (Юг) се класираха Матанович и Нейкирх. Това бе първото участие на българин в състезания от такъв висок ранг.

ПРЕДИ 13 ГОДИНИ ЦДНА игра трета среща с „Атлетико " (Мадрид) в осминафиналите от турнира за купата на европейските шампиони. Двубоят в Женева бе крайно напрегнат и драматичен. Българските футболисти откриха резултата чрез Миланов в 18-та минута. В 21-ва минута съдията Мелле отсъди дузпа, изпълнена от бразилеца Вава. Найденов виртуозно спаси. Колев в 38-та минута вкара гол, който съдията отмени. Испанците бяха извънредно груби. И съдията бе принуден да изведе от игра левия им полузащитник Рафа. В 41-ва минута „Атлетико " успя да изравни. Редовното време изтече при този резултат. В продължението след груба игра и пристрастно съдийство мачът завърши 3:1 за „Атлетико ". ЦДНА подаде контестация, която не бе уважена.

Победният гол на Якимов във вратата на Бернар на ст. „Сан Сиро " в Милано.



ПРЕДИ 13 ГОДИНИ в Анкара, след 26-годишно прекъсване на контактите, турският и българският „А " национални отбори по футбол завършиха наравно– 0:0. Българската гарнитура бе в състав: Найденов – Ракаров, Манолов, Ив. Димитров – Божков, Ковачев – Миланов (Диев), Г. Димитров, Панайотов, Колев, Янев.

ПРЕДИ 12 ГОДИНИ в София футболистите на България и Дания завършиха 2:1. В нашия отбор играха: Пърчанов – Ракаров, Манолов, Ив. Димитров – Ларгов, П. Димитров – Диев, Абаджиев, Йорданов, Якимов (Соколов), Колев. Головете реализираха: Еноксен (15), Абаджиев (24) и Димитров (72).

ПРЕДИ 10 ГОДИНИ на стадион „Сан Сиро " (Милано) в трети мач за световното първенство футболистите на България елиминираха бронзовия медалист от световния шампионат през 1958 г. Франция с 1:0. За пръв път нашата страна успя да се нареди между 16-те най-добри отбора и участвува на световното първенство в Чили. Решителния гол в тази среща постигна Якимов в 47 минута. Честта на родния футбол защитиха: Найденов – Ракаров, Ив. Димитров, Методиев – Димов, Ковачев – Диев, Величков, Илиев, Колев, Якимов.

ПРЕДИ 10 ГОДИНИ за пръв път в нашата страна пристигнаха борци от далечна Япония. Те имаха две срещи с нашите борци. В София българските борци победиха с 6:2 (св. ст) и 5:3 (кл. ст.), а в Пловдив с 6,5:1,5 и 4:4.

Старт

ИЛЮСТРОВАН СПОРТЕН СЕДМИЧНИК

СТАДИОН „ВАСИЛ ЛЕВСКИ " СОФИЯ

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ: главен редактор – Недялко ДОНСКИ, Асен НЕЙКОВ, Богомил НОНЕВ, Ваня ВОЙНОВА, Вълко ПЕТРОВ, Димитър ДЖАРОВ (зам. главен редактор), Ешуа АЛМАЛЕХ, Иван ЖЕЧЕВ, Климент ВЕЛИЧКОВ, Маргарита РАНГЕЛОВА, Митьо ЕКСЕРОВ (отговорен секретар), Никола КОСТАДИНОВ, Павел ВЕЖИНОВ, Ясен АНТОВ.

Художествен редактор: Дочо ДОЧЕВ.

Пощенска кутия 797

Държавен полиграфически комбинат „Димитър Благоев "

20121

ОТ КАМЕННАТА ЕПОХА ДО САПОРО

ПО БЕЛИТЕ СЛЕДИ ПРЕЗ ВЕКОВЕТЕ

да си представим, че живеем във време, гато науката може да върши неподозини чудеса – дори и за хората, живеещи в юмния век. Да те отпраща например къде в далечното бъдеще или пък да те ъща хилядолетия назад в историята. И това време решаваме да направим раздка в миналото, за да потърсим първие следи на ските. С „писалки" на крака отправяме към снежния Север, в земи на сегашните скандинавски страни. д нас са вече хилядолетия. В снежните ндри срещаме хора също с „писалки", те носят примитивизма на далечни времена. Две издължени дъски с извиі върхове. Едната по-дълга – за плъзгане, другата по-къса и широка – за отласкване. С тях мъжете от местните емена ходят на лов, придвижват се от но място на друго. И пак продължаваме зад в историята. Пътят ни води към бир, към Алтайските планини и край йкал – родината на ските. Оттук ландци и лопари тръгват по света и юзнават срещнатите хора с едно непоз то догогава средство за придвижване снега.

Хора със ски – на лов, хора със ски – на йна, хора със ски – на път из безбрежта и безмълвна снежна пустош. Тук е чалото. Отправната точка към бъдеще...



Най-добрите скиорки на последното етовно първенство през 1970 г. във исоките Татри по време на награждаване то им на 10 км (от ляво на дясно) Кайосма (Фин), шампионката Олюнина (СССР) Кулакова (СССР)

... А това бъдеще лети към историята изключителна бързина. С вековете се ъвършенствуват и ските, и техниката придвижването. И идва денят ... на рвия старт, на първото състезание. В 67 година в Осло (Норвегия) се устройва дпревара между военните. Преди това организирани много ски-походи. й-забележителна за ски-спорта е 1843 дина. Тогава в норвежкия град Тромзьо обявяват първите официални състеза я. Пробяган е маршрут от 5 км. Измере е време 29 минути. От този ден едназначението на ските е и за спорт. тук историята на ски-спорта е исто я на дългото бягане. Малко по-късно – къде към 1883 година – в алпийските ирани се зараждат алпийските дисципли .

БЕЛИТЕ ОЛИМПИАДИ И СВЕТОВНИТЕ ПЪРВЕНСТВА

Двадесетият век донася пълното авърждаване на ски-спорта. Той е вече ого популярен. Обичат го милиони – ади и стари – и вече не само от Севера, от Юга, не само в Европа, а и в Амери , Австралия, Азия.

1924 година. Шампиони. Високо във ренските Алпи е организиран небивал азник на белия спорт. Планината посре а хиляди гости, които идват, за да ви т състезанията от първите зимни импийски игри. Това е повратен мо нт в историята на ски-спорта, в торията и на дългото бягане...

... Зад нас са вече десет зимни олимпиа . Всяка една със свой колорит и повторимост. Дълги години доминит състезателите на скандинавските ме. Те са завоювали всички златни, сребърни и бронзови медали в северните дисциплини (18 и 50 км скок и северна комбинация), като остават само един бронзов медал за финландеца Ники. Герой на олимпиадата е Т. Хауг – победител в три дисциплини. На следващата олимпиада – през 1929 година в Сен Мориц – се развихря големият двубой Норвегия-Швеция. В бяганията победите са поделени, но в скока и северната комбинация отново се налагат норвежците. В Лейк-Плесид (САЩ), четири години по-късно, в борбата се намесват и финландците, които спечелват златния и сребърния медал на 50 км. Същите отличия имат шведите в дисциплината 18 км. Норвежците се задоволяват само с едно трето място (на 50 км), но са безспорни победители в скока и северната комбинация. В тези дисциплини всички медали са за тях. С променливи успехи се борят тези три нации за хегемония в бяганията. Едва в Кортина д' Ампецо (Италия) сред техните редици е направен пробив. В борбата за първите места се намесват и съветските състезатели. Златният медал е за съветската щафета: Терентиев, Колчин, Аникин, Кузин. Колчин е трети на 15 и 30 км, а Терентиев – на 50 км. На следващите олимпиади отново се появяват имена на съветски бегачи, които се нареждат в челната тройка: в Скуо Вели (1960 г) Аникин е с бронзов медал. Щафетният отбор на СССР: Шелюхин, Ваганов, Кузнецов, Аникин, се класира след съставите на Финландия и Норвегия и пред Швеция; в Инсбрук (1964) Съветският съюз завоюва две трети места – чрез Ворончихин на 30 км и щафетния състав – Утробин, Ваганов, Ворончихин и Колчин. И на последната олимпиада – в Гренобъл (1968) – Веденин е втори на 50 км. И все пак хегемонията на Финландия, Швеция и Норвегия продължава.

При жените господството на съветските бегачки е безапелационно. С излизането си на международните писти през 1954 г. те засияват като звезди на белите писти. Имената на Козирева, Ерошина, Колчина, Гусакова, Боярских, Мекшило носят блясъка на злато и сребро. На всички олимпиади представителките на СССР са най-бързите скиорки по снежните писти. Има само едно изключение – това са игрите в Гренобъл. Там триумфира шведката Тойни Густавсон.

В световните първенства положението е твърде сходно с това на зимните олимпиади. Дълги години надмощие на скандинавците. То започва от 1924 година – още на първото световно първенство – и продължава до 1954 година, когато във Фалун блестящите победи на Кузин на 30 и 50 км и сребърният медал на съветската щафета изведнъж, почти сензационно засенчват славата на северните владетели на най-бързите ски. След време идва опомнянето, но съветските бегачи продължават да са техни равностойни съперници: Хакулинен, Хамаляйнен, Ментиранта, Ойкаринен (Финландия), Бренден, Брусвен, Еген, Грьонинген, Елефсетер (Норвегия), Йерберг, Рьонлунд, Аслунд (Швеция), Кузин, Колчин, Аникин, Терентиев, Ворончихин, Веденин (СССР). През последните години и Средна Европа напомня за себе си чрез Нонес (Италия) – олимпийски победител на 30 км в Гренобъл, Демел (ГФР) – носител на бронзов медал на световното първенство в Осло, Гример (ГДР) втори на 30 км и трети на 50 км на световното първенство в Щрбске плесо.

Пътят от Фалун (Швеция) до Щрбске плесо (Чехословакия) е осеян с победи на съветски състезатели. Шестнадесет години, свързани с изключителни успехи. Деветнадесет златни, тринадесет сребърни и единадесет бронзови медала – това е един блестящ баланс. И нови големи имена в бягането – Кулакова, Олюнина, Пилюшенко, Фьодорова

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА МЕДАЛИТЕ ОТ СВЕТОВНИТЕ ПЪРВЕНСТВА
(северни дисциплини)

Мъже

Страна	Златни	Сребърни	Бронзови	Всичко
Финландия	31	30	24	85
Швеция	27	21	22	70
Норвегия	18	20	15	53
СССР	5	6	10	21
ЧССР	2	4	3	9
Италия	1	–	5	6
ГДР	–	2	1	3
ГФР	–	1	1	2
Австрия	–	–	1	1
Великобр.	–	–	1	1
Швейцария	–	–	1	1
	84	84	84	252

Жени

	Златни	Сребърни	Бронзови	Всичко
СССР	19	13	11	43
Швеция	3	3	6	12
Финландия	1	5	6	12
Норвегия	1	2	1	4
ГДР	–	1	–	1
	24	24	24	72

Двадесет и петият конгрес на Международната федерация (ФИС) на своето заседание в Мамая (Русия) през 1965 г. взе решение за провеждането на нови състезания – Световни купи. Идеята е на Ото Мора, председател на ФИС. Тя е да се създаде нещо като „Световна купа" по футбол, която да обединява най-добрите отбори. Световните купи по ски са предназначени за най-добрите ски-бегачи. Те се провеждат всяка година и се състоят от 10 състезания. Победителят получава 25 точки, на втория – 20, на третия – 15, на четвъртия – 12, на петия – 10, на шестия – 8, на седмия – 6, на осмия – 4, на деветия – 3, на десетия – 2 точки. Точкуването за състезанията от предолимпийската седмица в Сапоро е малко по-различно – за първо място – 11 т, за второ – 10, за трето – 9 и т.н. Ето ранглистата на най-добрите ски-бегачи за 1971 г.

Мъже		Жени	
Гример (ГДР)	41		
Воронков (СССР)	29	Кайосма (Финландия)	37
Симашев (СССР)	27	Кулакова (СССР)	31
Тилдум (Норвегия)	24	Олюнина (СССР)	30
Скобов (СССР)	21	Шабалина (СССР)	28
Клаузе (ГДР)	17	Федорова (СССР)	27
Веденин (СССР)	13	Пилюшенко (СССР)	26
Вьолинг (Швеция)	13	Шиколова (ЧССР)	24
Нерланд (Норвегия)	12	Мухачева (СССР)	15
Тайпале (Финландия)	12	Дурай (Полша)	14
Сташел (Полша)	12	Фишер (ГДР)	10
Таранков (СССР)	10	Пусула (Финландия)	10
Харвинен (Норвегия)	10		
Акентиев (СССР)	10		

Някои интересни изводи могат да се направят и от най-големите състезания. В Холменколен например (без участието на съветските бегачи) в първата деветка на 15 км има четирима средноевропейци. Разликата във времената на първите петнадесет състезатели е около една минута. С особен блясък е победата на Гример (ГДР) на 50 км, който се е откъсвал от шведа Вьолинг с около 7 минути. При жените доминира Кайосма (Финландия). *Във Фалун* с участието на световния елит: *30 км* – 1. Клаузе (ГДР), 2. Гример (ГДР), 3. Тайпале (Финл.); *щафета 4х 10 км* – 1. ГДР, 2. СССР, 3. Швеция. *В Лахти: 15 км* – 1. Воронков (СССР), 2. Тилдум (Норв), 3. Симашев (СССР); *50 км* – 1. Тилдум, 2. Веденин (СССР), 3. Хиермстад (Норв). *В състезаниетоВаза (86 км)* – с участието само на скандинавци: 1. Елефсетер (Нор), 2. Андерсон (Шв), 3. Вьолинг (Шв).

Това са част от имената на големите претенденти за олимпийските титли в Сапоро. Безспорно само някои ще се доберат до медалите, но всички ще покажат високото равнище, до което е еволюирало ски-бягането, ще бъдат на върха, до който ги е извел пътят, започващ някъде от Алтайските планини и Байкал хилядолетия назад.

Красен ИВАНОВ

СЛЕД ДВА МЕСЕЦА – «ДОБРЕ ДОШЛИ В САПОРО»

От 4 до 13 февруари на пистите в Макоманай ще бъдат излъчени новите олимпийски шампиони и шампионки в бяганията. Ще се раздадат златните, сребърните и бронзовите медали

Сега, около шестдесет дни преди бялата олимпиада в далечния Сапоро, всичко е обгърнато в тайна. Почти нищо не се пише, не се правят никакви изявления, всеки крие от другите своята подготовка. Мълчанието като плътна завеса прикрива изключително напрегнати тренировки, плановете, целите. И пак традиционните въпроси: Ще доминират ли скандинавците? Ще объркат ли сметките им съветските бегачи? Ще продължи ли настъплението на средноевропейците?

Вестник „Дойчес шпорт ехо" (ГДР) предлага интересни таблици на лидерите – мъже и жени – въз основа на най-добрите резултати през предолимпийската година. Взети са предвид най-големите състезания, като на победителите се дават по 7 точки, на класиралите се втори-6, на третите-5 и т.н. Точкуването за състезанията от предолимпийската седмица в Сапоро е малко по-различно – за първо място – 11 т, за второ – 10, за трето – 9 и т.н. Ето ранглистата на най-добрите ски-бегачи за 1971 г.



Двукратната олимпийска шампионка в Гренобъл Тоини Густавсон (Швеция).



Едно величие на ски-бяганията – Еро Ментиранта (Фин), носител на златни, сребърни и бронзови олимпийски медали.

ЦСКА «СЕПТЕМВРИЙСКО ЗНАМЕ» С ЕСЕННАТА ТИТЛА

РУСЕ, специално за „Стварт“

В съботния следобед видяхме и двамата старши треньори на „Дунав“ и ЦСКА „Септ. знаме“ – Здравко Душанов и Манол Манолов, на стадион „Локомотив“, където русенските железничари играеха последната си за полусезона среща (с „Чавдар“ Троян) върху тежък, заснежен терен. Тези профилактични наблюдения обаче се оказаха без особена практическа стойност, тъй като в неделя градският стадион предложи на дунавци и на армейците едно изчистено и несравнимо по-удобно за игра поле. Въпреки това изнесената от тях 90-минутна продукция не можеше да удовлетвори напълно 20-те хиляди зрители. Не бяха изминали броени минути от началния сигнал на главния съдия Ал. Щерев (София), когато „Дунав“ недвусмислено подсказа същината на своя игрови план: масирана защита (при опасност там виждахме и Въжаров (10), та дори и Дамянов (11) и ответни атаки чрез изпратените на предна позиция Йорданов и Маринов. Оттук дойде и „главобъсканицата“ на армейците. В рейдове по фланговете се впускаха даже и Зафиров и Гаганелов. Да се намери път за топката в гъсто населените подстъпи пред вратата на Младенов обаче се оказа много трудно. Многоходовите атаки на столичани позволяваха на „Дунав“ своевременно да си осигуряват числен превес в защитата, а твърде често центрираните високи топки ставаха лесна плячка за дунавските футболисти. В действията на водача липсваха бързината, изненадващият ход, мигновената и добре ориентирана стрелба. В същото време малкото контраатаки на русенци държаха в напрежение Филипов.

През втората част ЦСКА освежи играта си с влезлите Дремсизов и Пламен Янков (заменили съответно Денев и Атанасов). Жеков стана по-маневрен. Но и дунавци започнаха да действуват по-дръзко, въпреки че и сега трудно разкъсваха обсадния обръч на армейците. Играта стана несравнимо по-динамична. Записахме: силен удар на Жеков на сантиметри от очертанията на дунавската врата; два опасни рейда на Маринов (в 80-та минута Филипов с мъка укроти остро изстреляната от него топка); 83-та минута – Дремсизов с глава по чудо не реализира; 86-та минута – Никодимов улучи напречната греда. И... крайното 0:0.

ЗДРАВКО ДУШАНОВ, старши треньор на „Дунав“:

„Заложихме изключително на контраатаката. Така Маринов можеше да реши мача в края. Успяхме да вземем желаната точка“

МАНОЛ МАНОЛОВ, старши треньор на ЦСКА „Септ. знаме“:

„Играхме слабо. А и „Дунав“ ни предложи масирана защита, каквато рядко се среща.

Така армейците – два кръга преди края! – са вече есенни шампиони.



МИТКОВ: Един национален състезател се върна на терена...

КРИЗАТА ПРОДЪЛЖАВА

Кризата в „Левски-Спартак“ продължава. Преследван отново от нещастия, носителят на купата съвсем не може да напомни за онази бойка дружина, която – въпреки значителните промени в състава! – преглеждаше съперниците си в ранната есен...

Полусезонът се оказа твърде дълъг, за да се играе всеки мач на върха на възможностите (както се казва – „на зъби“...), а скамейката на резервите – твърде къса, за да осигурява срещу всякакви евентуалности.

... Доскоро „сините“ играеха без крила – все пак някак успяваха да „летят“. В неделя бяха принудени да стигнат до обратния полюс – в нападението имаше вече три крила. И трите еднотипни – и Митков, и Веселинов, и П. Кирилов разчитат предимно на своята пробивност, при това твърде честа в подчертано индивидуален план. Срещу „Чардафон-Орловец“ обаче и тримата се постараха да излязат от „своята кожа“ и да навлязат в руслото на комбинационния стил. Този стремеж обаче бе над възможностите им. И понеже Хараламбиев сякаш „изчезна“ от терена, след като отбелязал гол, той единствен можеше да поеме някаква организаторска роля!). „Левски-Спартак“ остана практически без нападение. Та цялото второ полувреме габровският вратар Панаретов не бе сериозно затруднен. Трябваше да дойде една негова несигурна намеса в борба за центрирана топка (и умението на младия Арсов, разбира се), за да могат вицешампионите да спечелят две точки.

Липсата на далновидност преди първенството, непопълненият състав, в който има взаимно заменящите се играчи, вече е казва тежката дума! И вероятно ще я каже още дълго...

И накрая – завръщането на Митков в строя може би изискваше специално внимание. Нека не бързаме. Той все още не е в форма, има още много да наваксва. А в сблъсъка „дебют“ той показа най-малко, че има желание да играе...

Митьо ЕКСЕРОВ

НА «БЕРОЕ» – СЛАБ

ВЕЛИКО ТЪРНОВО, специално за „Стварт“

Началните минути на срещата „Етър“ – „Берое“ показаха, че старозагорските футболисти са дошли със самочувствието на отбор от челната таблицата и няма лесно да сложат оръжие. Изградили маневрен защитен блок, с умни действия в защита на терена и с оригинални ходове на Пенка Велчев в нападение, те принудиха „виолетовите“ да бързат повече, отколкото е необходимо, и в полувреме да се лутат безсилни да направят нещо съществено. Може спокойно да кажем, че гостите от равно Загоре изпълниха много добре първата тактическа задача – „Етър“ не можа да наложи своя стил на игра през първите 45 минути и нулевото равенство бе добре дошло за „Берое“.

Резултатът от прелома, който осъществи „Етър“ през второто полувреме, е известен. Вярно е, че за него най-голяма заслуга имаше Димитър Бербатов, но два пъти по-бързи и по-добри от „виолетовите“ бяха и тези на „Берое“. След като най-неудобната безлична фигура на страничния нападател през първите 45 минути Бербатов, Георгиев, Иванов и Тасев решиха, че е дошъл и тяхният ред. Лесно покрити (само Малинов отправи четири опасни удара, всеки от които можеше да бъде гол, ако Кръстев не проявяваше добрите си рефлекси), пълно безредие при бързите атаки на противника (12 голови удара само през втората част на играта) – това демонстрираха защитниците.

Представянето на „Берое“ на стадион „Ивайло“ би могло да се характеризира така:

* самочувствие, но и... самонадеяност;
* стрелба към противниковата врата под всяка критика;
* паника (през второто полувреме) и неумение да се смени темпото, да се диктува играта.

И с две думи: срещу „виолетовите“ беройци служиха слаб.

Ангел ВЕЛИКОВ

СЛАВИСТКИ ДУХ НА СТАДИОН «СЛАВИЯ»

Победа за „Левски-Спартак“, унините в редиците на габровци, които бяха близо до равния резултат.



Само най-верните приятели на футбола могат да се срещнат на заснежените трибуни през тези студени декемврийски дни. Така беше и на срещата в София между „Славия“ и „Марек“. Но може би точно това създаваше по-тясна връзка между зрителите и футболистите на терена. Нерачите в бяло се чувствуваха задължени на своите почитатели и всяко насърчение или укор откликваше в отбора, чувствуваше се стремеж за хубава игра, желание за победа. И въпреки че двата гола не дойдоха леко, никой от присъствуващите на стадиона не се съмняваше в победата на „Славия“. Имаше дух в този мач, сила, с която се преодолява и трудния терен, и студеното време и съпротивата на съперниците. Имаше всичко, което дава право на привържениците на „белите“ да казват: „Нашите играят със славистки дух.“

Гостите се огънаха пред организирания натиск на домакините, оттеглиха се в своето наказателно поле и само от време на време показваха малко футбол, за да не забрави публиката, че на терена има два отбора.

Двата гола (на Григоров и на Михайлов) не бяха единственото, което заслужаваше да се види в този мач, имаше още много напрегнати и интересни моменти пред вратата на „Марек“. Григоров показа добра игра, беше находчив, затрудняваше най-много отбраната на гостите. Жалко, че не винаги е така настойчив, че няма силния характер на голям футболист, за да показва във всеки мач добрите си качества и да накара треньорите на националния отбор пак да помислят за него.

Младият Желязков все повече се „аклиматизира“ в „Славия“.

Два кръга преди края на есенния полусезон (той вече е типично зимен) „Славия“ излезе на трета позиция след една силна серия в последните си пет мача, от които реализира 9 точки. Продължи ли в същия стил, отборът има всички възможности „да зимува“ на второ място в класирането и шегобийците ще престанат да говорят, че „славистите най-често играят за Спорт-тото“.



ЕДИН ТОЛКОВА ОЧАКВАН МАЧ...

В събота предстои един от възловите мачове във всеки полусезон, двубоят ЦСКА „Септемврийско знаме“ – „Левски-Спартак“! Трудно е да се каже какъв интерес ще предизвика този път той. Защото почти единствената му притегателна сила е в традицията. Иначе състоянието на отборите е твърде различно.

... Шампионите – без загуба досега! – вероятно ще излязат на терена с мисълта да нанесат решителен удар и практически да направят спечелването на титлата през пролетта въпрос (както казват шахматистите...) на елементарна техника. Впрочем точно такова бе настроението на техния треньор Манол Манолов:

– Мачът ЦСКА „Септемврийско знаме“ – „Левски-Спартак“ е мач както всички останали. Понякога, дори когато той няма решителен характер, му придават много голямо значение. Не искам, разбира се, да забравя, че ако няма такива срещи, интересът към първенството би спаднал... Нашият отбор ще направи всичко възможно, за да победи в този мач. За да „живеем“ спокойно през пролетта, за да можем тогава да отделим по-голямо внимание на някои промени в състава и на „реконструкции“. Спечелихме аванса си след непрекъснато подобряваща се игра и ще бъде много лошо, ако загубим от него само в един мач. Ако има нещо, което да ме безпокои, то е, че декемврийските условия едва ли ще позволят да покажем игра от висока класа, на която сме способни и ние, и „Левски-Спартак“...

Манол Манолов има напълно основание за спокойствие. По-голямата част от неговите състезатели са във форма и той няма да има никакви проблеми при определянето на 11 силни...

... „Левски-Спартак“ спечели – както и трудно да беше! – „цели“ точки след продължително прекъсване. Но проблемите в отбора останаха. Цветков все още не е в състояние да играе след тежката контузия на мач с „Тракия“ в Пловдив; Я. Кирилов вода в коляното и едва ли ще се съвзема до края на полусезона.

– Отборът на ЦСКА „Септемврийско знаме“ е много сериозен съперник, споделя ст. треньорът на „Левски-Спартак“ Йончо Арсов. – Ние сме сериозно затруднени след многобройните контузии, но това в никакъв случай не означава, че ще започнем срещата в събота без пълна мобилизация, без мисълта, че можем, че трябва да победим! Условията за игра ще бъдат твърде трудни и с по-големи шансове ще бъде онзи, който успее по-бързо да се приспособи към тях.

... И сякаш за да докаже, че „Левски“ ще направят всичко възможно да бъдат готови до събота за единия мач, Арсов поведе на тренировка минути след мача с „Чардафон-Орловец“ онези, които не играха или пък бяха взеха участие през 90-те минути на мача. Сред „загряващите“ бе и... Александър Костов. Но както ни увериха в „Левски-Спартак“ попълнил своята група за една хубава двустранна игра. Вместо да се връщат към мястото, в „Левски-Спартак“ бяха решили да картотекират двама от юношите си отбор – център-нападателя Здр. Аманасов и дясното крило Алексиев...

В КЛУБОВЕТЕ И В НАЦИОНАЛНИЯ ТИМ — ИЗПИТАНИЯ ЗА БАСКЕТБОЛИСТКИТЕ

ОПТИМИСТИЧНА ТРАГЕДИЯ

Преди започването на втората осминафинална среща от женския турнир за купата на купе по баскетбол между „Локомотив" (Сф) и „Видеотон" (Секешфехервар) капитанката на тенките И. Хегедюш откри сред публиката ия Войнова и ѝ поднесе букет. А после нашаизтъкната бивша баскетболистка се шегуше: „По това, че още ме помнят, съдя какъв кетбол играят..." И наистина унгарките деистриряха някакъв вехтозаветен вариант баскетбола, не знаеха (или поне не показаха, знаят) как да задържат спечелената у дома преднина от осем точки и като че ли разаха, че опитните състезателки в състава в момент на вдъхновение на място ще ре п въпроса. А трябва да се признае, че вдъхноие наистина не им липсваше и то действиано бе на път да им донесе успеха.

ащото локомотивки в този ден по нищо не :мъпваха (по-точно – не превъзхождаха) съничките си: същата лишена от творчество а, същото отрицание на баскетбола като комтивен спорт и същата амбиция за победа. обаче съвсем отне разума на нашите състеелки, всяка от които последователно взимаmonката, поглеждаше таблото с резултата ма тръгваше към противниковия кош. Така азвихри ожесточен двубой, подкласдан и от жението на резултата, но изчистен от вито и да било други достойнства. И ако 52:43 в София и 57:65 в Унгария единстве точка от двата мача изпрати „Локоив" на четвъртфиналите, това автоматиси подсказва за бъдещите несравнимо по-гои трудности и за необходимостта от внителен анализ на тази среща, която зарадва с щастливия си край. Тъй като отборът В. Георгиев е с доказано по-висока класа.

* * *

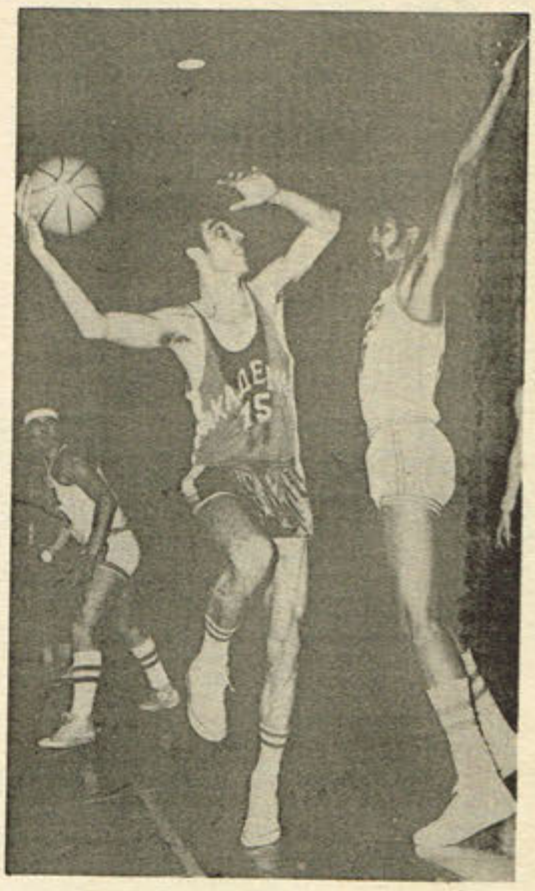
НЕ МЕ БУТАЙ, САМ ЩЕ ПАДНА...

Тъй като в едно спортно състезание винаги има победители и победени, не е беда да загубиш от по-силен противник – след като си дал всичко, на което си способен. Но да бъдеш сразен, както баскетболистите на „Левски-Спартак" в осминафиналната среща – реванш от турнира на носителите на купи с атинския АЕК, е и необяснимо, и обидно. Такава метаморфоза от полюс до полюс с един и същи отбор и само за една седмица е направо куриозна: да победиш един съперник убедително след добра игра с разлика от 34 точки и след това да допуснеш истински разгром срещу него?! За жалост такива куриози има в практиката на европейските баскетболни турнири и още по-жалко е, че и наш отбор стана автор на един от тях. Катастрофалният резултат – 115:67 за АЕК не само отстрани „Левски-Спартак" от борбата, но и постави един печален рекорд в българския баскетбол: никога досега наш състав не е губил на международното поле с такава разлика.

Вярно е, че в една турнирна среща домакинството играе значителна роля, вярно е, че и съдиите са по-строги към отборагост, че и публиката дава своя принос. Вярно е, че в Атина всички тези фактори са действували „с индиго". Съдията Пистинер от Израел е допуснал много (и все еднопосочни) грешки, първото полувреме е протекло за времето на цял мач, екзалтираната публика в зала „Спортинг" е посрещнала нашия отбор така, че още преди началото е изпарила предварителния му оптимизъм. Но още по вярно е, че такива катаклизми могат да разстроят само един лабилен и незрял отбор. Още повече, че и с играта си нашите представители не са показали, че заслужават друга участ.

В разговор с треньора на „Левски-Спартак" Антон Кузов се опитахме да разберем причините за неочаквано голямата загуба. Според него психологическият шок от публиката и изненадата от преобразената игра на атинските баскетболистки са били от решаващо значение. От друга страна, тактическите указания са били оставени в съблекалнята и когато в петата минута при резултат 16:13 Зупас е откраднал две топки, нашата петорка е решила да върне загубеното за секунди, направени са много грешки, което е позволило през следващите шест минути разликата да нарасне на 20 точки – 33:13. Всъщност това е решило изхода на срещата, като по-нататък мачът е протекъл като игра на котка с мишка: 66:28 на полувремето, 88:35 в 28-та мин., 102:43 (най-голямата разлика) в 32-ра мин. и накрая 115:67. Необходими са били малко рутина, тактическа дисциплина и воля, малко съзнание за спортна чест у състезателите, за да бъде избягнато поражението. Но нашите представители са били далеч от обичайната си форма, не са показали присъщата на мнозина от тях баскетболна култура, нито пък традиционния си спортен дух и воля за победа. Просто са капитулирали пред противника почти без борба. И това е най-жалкото...

Григор ХРИСТОВ

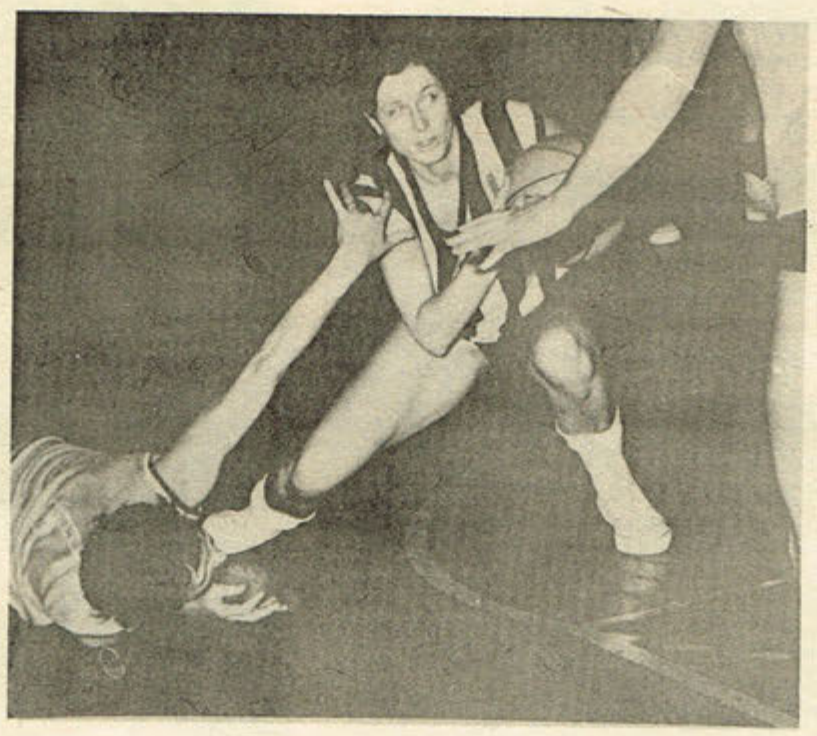


Пейчев (Ак – 15) и Марианоу – двамата основни стрелци в реванша между „Академик" и „Левис Фламингос".

ти половината от точките на „Локомотив" бяха дело на Георгиева (9).



М. Георгиева (с топката) – илюстрация на амбициозността.



МОРАЛНА УТЕХА

„Академик" (Сф) и в София доказа превъзходството си над натурализираните американци на холандския първенец „Левис Фламингос", като ги победи и в реванша от осминафиналите на турнира за купата на европейските шампиони по баскетбол – този път със 105:92. И все пак студентите приключиха участието си в турнира – те ще трябва да подчинят клубните си амбиции на интересите на националния баскетбол...

Неотдавна бюрото на БФ по баскетбол направи преоценка на плана за подготовката на нашия олимпийски отбор за Мюнхен-72 и предхождащите го квалификации и констатира като основен недостатък в досегашния му вариант липсата на достатъчно време за физическа и функционална подготовка на националите и време за възстановяването им. Въз основа на тази констатация и предвид значението на мюнхенската олимпиада като най-важното състезание за българския баскетбол през годината, ЦС на БСФС взе мерки за съобразяване на подготовката със съвременните изисквания на учебно-тренировъчния процес. Една от тях е решението да се преустанови участието на клубовете в европейските турнири. Така че на националите от „Академик" (а те са многобройни) предстои да трансформират майсторството и желанието си в руслото на представителния отбор – и в процеса на подготовката, и в бъдещите отговорни срещи...

Петър ХАДЖИЙСКИ

БЕЛЕЖКА НА ДЕЖУРНИЯ РЕДАКТОР

Наред с другите грижи около организацията домакините на втората минафинална среща между женски отбори на „Локомотив" (Сф) и идеотон"(Секешфехервар)от евроайския турнир на носителките на ционални купи по баскетбол този т бяха помислили и за зрителите. в четвъртък вечер посетителте на зала „Сливница" бяха иятно изненадани, когато още на ода получаваха безплатно листовс сведения за предстоящия мач; кива листовки бяха оставени и пейките в залата.

Една скромна листовка, без излишпомпозност (и без да струва обетелно почти колкото половината цената на входния билет), но съжаща достатъчно данни за тезанието, позволяваща да се следи по-компетентно и по-кулрно хода на срещата, бе достачна да покаже уважението на ОС „Локомотив" (Сф) към привърниците на железничарския баскет, към спортния съперник. А това рая на крайщата значи да уважаи и себе си...

Хубаво би било,ако този приятен щедент не остане без последопели.

ДОСЕГА — САМО БЪЛГАРКИТЕ НА ВЪРХА!

Такава „скучна" ранглиста едва ли има в историята на многобройните балкански игри: България е единствен победител в проведените досега осем балканиади по баскетбол за жени! Ето впрочем как изглежда тя: I. 1963 в Белград – 1. България, 2. Югославия, 3. Румъния, II. 1964 в София – 1. България, 2. Румъния, 3. Югославия, III. 1965 в Галац – 1. България, 2. Румъния, 3. Югославия, IV. 1966 в Скопие – 1. България, 2. Румъния, 3. Югославия, V. 1967 в Севлиево – 1. България, 2. Югославия, 3. Румъния, VI. 1968 в Сплит – 1. България, 2. Румъния, 3. Югославия, VII. 1969 в Темишоара – 1. България, 2. Румъния, 3. Югославия, VIII. 1970 във Варна – 1. България, 2. Югославия, 3. Румъния.

Сега на дневен ред е деветата балканиада, която ще се състои от 17 до 19 декември в Сараево. В нея, освен постоянното трио: България, Румъния и Югославия, ще вземе участие извън класирането и женският национален отбор на Италия. Въпреки че окончателната програма още не е изготвена, от гостуващия неотдавна у нас председател на баскетболния съюз на Югославия Ратомир Шапер научихме проекторазписанието на трите състезателни дни в зала „Скендерия": 17. XII, петък: България – Италия, Югославия – Румъния, 18. XII, събота: Югославия – Италия, България – Румъния, 19. XII, неделя: Румъния – Италия, България – Югославия.

След завършването на есенния полусезон от републиканския шампионат треньорът на националния отбор Ив. Гълъбов и помощникът му Ив. Георгиев събраха преди седмица на подготовка в София (Мар–Пд, 183 см, 21 г), Ел. Петрова – Вутова (Мар-Пд, 160 см, 25 г), М. Туцова (Ак-Сф, 185 см, 19 г), Св. Несторова (Ак-Сф, 171 см, 25 г), С. Симова (Ак-Сф, 172 см, 20 г), Л. Янкова (Ак-Сф, 170 см, 20 г), Ел. Илиева (Ак-Сф, 168 см, 21 г), Кр. Георгиева (Лок-Сф, 182 см, 22 г), Ст. Иванова (Лок-Сф, 180 см, 23 г), М. Георгиева (Лок–Сф 175 см, 24 г), Д. Дилова (Лок-Сф, 186 см, 18 г), Е. Тодорова-Огнянова (Пк, 180 см, 23 г), П. Методиева (Пк, 166 см, 21 г), А. Лабова (ЛС, 165 см, 26 г), М. Кръстанова (ЛС, 178 см, 21 г) и В. Симеонова (Сл, 177 см, 23 г).

След серия подготвителни срещи със „Спартак" (Москва) и националните отбори на КНДР и ГДР дванадесет от тях в сряда ще отлетят за Сараево. За да бранят вече „патентованата" балканска титла...

Националките се готвят за балканиадата. Това е момент от контролния им мач със „Спартак" (Москва).



БЪЛГАРСКИ ШАХМАТИСТИ СРЕЩУ СПАСКИ И ФИШЕР

Няма шахматист, който да не желае среща на шахматното табло със световния шампион, с най-силните гросмайстори в света. Всяка такава партия е „пробен камък" за собствената класа и школа за усъвършенстване. Но за мнозина това е само мечта. Статистиката сочи сравнително малко срещи на български шахматисти срещу световния шампион Борис Спаски и претендента Роберт Фишер – съответно за 18 години 17 партии и за 13 години – 7 партии. При това „щастливците", които са премерили сили с безспорно най-силните в света гросмайстори днес, са само шест. Ето хронологичния списък на тези срещи:

С Б. СПАСКИ

1953 г. – Букурещ Спаски – Милев 0:1
1955 г. Анверс Спаски – Тринтов 1:0
1966 г. – Сочи Спаски – Бобоцов 0,5:0,5
1966 г. – Хавана Спаски – Бобоцов 1:0
1967 г. – Москва Спаски – Бобоцов 0,5:0,5
1969 г. – Майорка Спаски – Бобоцов 0,5:0,5
1970 г. – Амстердам Спаски – Тринтов 0,5:0,5

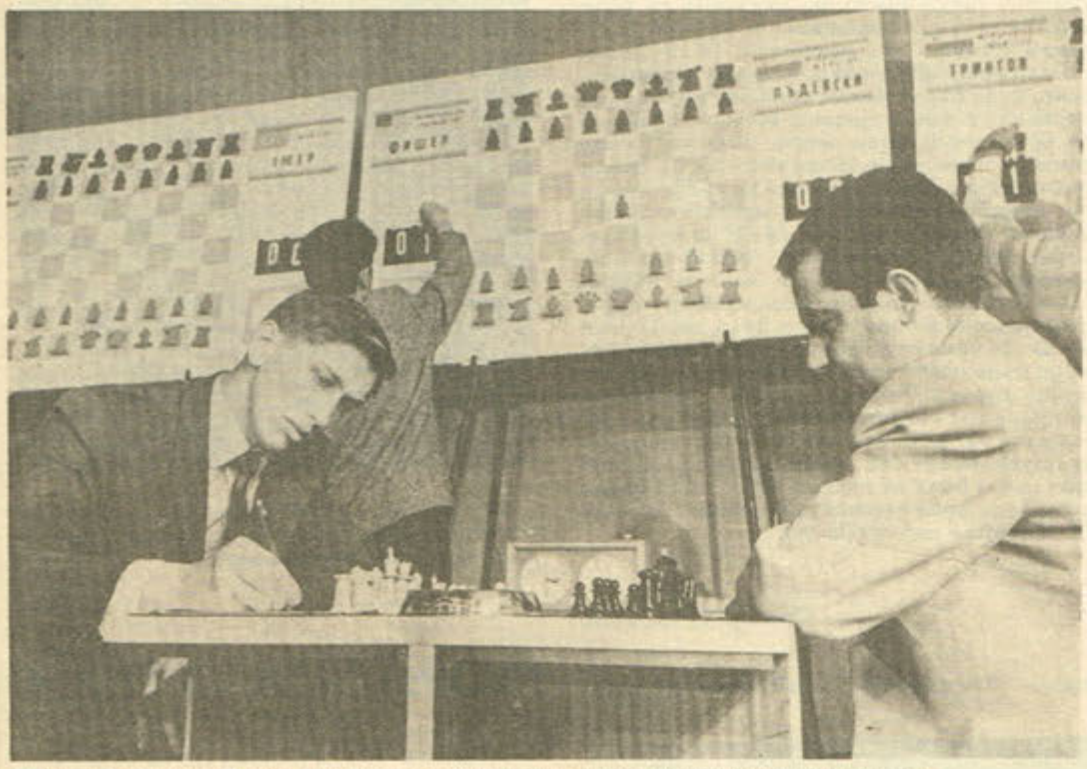
Общ резултат на Спаски – 7 победи, 1 загуба, 9 равни (11,5:5,5 т.) 67,7%.

С Р. ФИШЕР

1958 г. – Порторож Фишер – Нейкирх 0,5:0,5
1960 г. – Лайпциг Фишер – Бобоцов 1:0
1962 г. – Варна Фишер – Пъдевски 0,5:0,5
1962 г. – Варна Фишер – Пъдевски 0,5:0,5
1965 г. – Хавана Фишер – Тринтов 1:0
1966 г. Хавана Фишер – Минев 1:0
1967 г. – Скопие Фишер – Л. Попов 0,5:0,5

3. гросм. Н. Пъдевски	не е играл			0	2	0	0	2	0
4. мм инж. Здр. Милев	1	2	0	не е играл			1	2	0
5. мм инж. Ат. Коларов	0	1	1	не е играл			0	1	1
6. мм д-р Н. Минев		0	1	0	0	0	1	0	1
7. мм Ол. Нейкирх	не е играл			0	1	0	0	1	0
8. мм Л. Попов	не е играл			0	1	0	0	1	0
9. мм инж. Ив. Радулов	0	0	1	не е играл			0	0	1
Всичко:	1	13	10						

Контактът със Спаски е по-дълголетен. Тои започна твърде обнадеждващо с мм инж. Здр. Милев на турнира в Букурещ 1953 год. Интересно е, че и в следващите две партии Спаски не успя да вземе реванш от Милев и се задоволи с ремита, а нашият межд. маистор остана единствен от българските шахматисти, които има положителен резултат срещу него. Можем само да съжаляваме, че един от най-талантливите ни състезатели твърде рано и неочаквано пре-



Пъдевски срещу Фишер на шахматната олимпиада във Варна през 1962 година.

1957 г. – Москва Спаски – Милев 0,5:0,5
1957 г. – Рейкиавик Спаски – Минев 0,5:0,5
1958 г. – Ленинград Спаски – Бобоцов 1:0
1958 г. – Ленинград Спаски – Бобоцов 1:0
1958 г. – Варна Спаски – Коларов 0,5:0,5
1960 г. – Ленинград Спаски – Коларов 1:0
1962 г. – Мар. Лазне Спаски – Радулов 1:0
1962 г. – Хавана Спаски – Милев 0,5:0,5
1962 г. – Варна Спаски – Тринтов 0,5:0,5
1964 г. – Амстердам Спаски – Тринтов 1:0

Общ резултат на Фишер – 3 победи и 4 равни (5:2) 71,4%.

Следващата таблица показва индивидуалните резултати на българските шахматисти:

	Със Спаски			С Фишер			Общо		
	п	р	з	п	р	з	п	р	з
1. гросм. М. Бобоцов	0	3	3	0	0	1	0	3	4
2. гросм. Г. Тринтов	0	2	2	0	0	1	0	2	3



Б. Спаски анализира току-що завършила партия, всеки иска да види и да чуе.

късна участието си в турнири, без да достигне своя зенит в спортно и творческо отношение. Ако трябва да отправим един макар и закъснял упрек към тогавашната федерация по шахмат, че допусна един рутиниран и от висока класа състезател да бъде изгубен за нашия шахмат, то вършим това, за да предпазим от евентуални подобни грешки. Шахматист от международна класа се създава за около 15 години (според Ботвиник) и поне още толкова продължава да се развива. Такива кадри са еталонът, по които се равняват подрастващите, които трябва да д
де надминат, за да върви стъпаловидно и на
ре спортното майсторство на новото поко
ние шахматисти.

След 1953 г. кривата на успехите на Спас
нарастваше „кресчендо", това личи и от рез
татите му с българските шахматисти. Тои
ше категоричен в 7 партии, а не можем да
припомним и нито една среща, в която да е
падал в критично положение. Едновременно
можем да не отбележим, че в последните годи
нашите гросмайстори Бобоцов и Тринтов игра
успешно с него.

Спаски е добър приятел с повечето от наш
те първи шахматисти и не са малко случаи
когато на олимпиадите е давал ценни съве
при анализ на наши партии.

Твърде малко са партиите, играни срещу
би Фишер, и резултатът е задоволителен. Ед
партия е загубена... по телефона. В 1965 г. Дъ
жавният департамент на САЩ не даде изход
виза на Фишер за Куба и тои провеждаше сво
те партии от Ню Йорк, като ходовете се пре
ваха по телефона. Тези партии поради естес
вените затруднения са продължавали не
пет, а по седем до десет часа. Както разказ
Тринтов, обстановката е била доста необич
на, защото не виждаш противник. Не е лесно
се концентрираш, имаш чувството, че игра
сам със себе си, и все ти се струва, че прав
по-добрите ходове за насрещната страна.

В три от партиите срещу Фишер е избира
с черните фигури „Френска защита". Особе
успешно я проведе Пъдевски на олимпиада
във Варна 1962 год. Тогава Фишер не успя да
ши успешно дебютните проблеми и даже в ед
от двете срещи попадна в по-лоша позиция. Т
зи избор не беше случаен, а плод на добро пред
рително „разузнаване" и оценка, че именно в
„Френска защита" Фишер се чувствува най-н
добно. Това мнение сега се потвърди и от мно
на от неговите преки съперници. Още веднъ
Фишер попадна в трудно положение срещу Л
пов в Скопие 1967 г. Тогава той пожертвува
мата си, за да избегне реми, и после трябваш
мъка да се спасява.

Може би е интересен и въпросът, защо наш
шахматисти се срещат сравнително рядко
най-силните. Едната част на отговора се кр
в статистиката за срещите със Спаски и Ф
шер. От общо 24 партии 13 са играни на оли
пиади, световни студентски първенства и о
борни срещи и 11 на индивидуални турнир
Малко са турнирите, в които е играно заедно
мах. Този извод е валиден и ако прибавим име
та на Петросян, Корчной, Тал, Смислов, Л
сен. Те нито веднаж не са участвували в бълг
ските международни турнири. Без съмнение
това има и трудно преодолими обективни пр
чини, но ни се струва, че през 1972 г., когато б
гарският шахмат ще отбележи своята 50 –
дишнина, може да се направи нещо.

А втората част на отговора е ясна. Само с
ните получават покани и са желани гести на
ждународни турнири в чужбина от ранга
Спаски и Фишер. Нашите шахматисти тряб
да повишат своето майсторство и междунаро
на градация (по системата Ело) до степен, к
то ще им позволи да съперничат с най-изтъкн
тите гросмайстори в света. Знаем, че сили и
дри има, но пътят за това едва сега се черта
необходимата сериозност и научна обосновк
Новото ръководство на федерацията по ша
мат, избрано на 28 ноември т. г., има правил
отношение по тези въпроси и нека се надявам
че ще успее да изпълни своите намерения за
дигане спортното майсторство на голяма гр
па български шахматисти на още по-високо н
во. Само така ще можем да защищаваме успеш
своето реноме на една от най-силните шахма
ни страни не само в отборните, но и в инди
дуалните съревнования.

Д-р Николай МИН
международен майст

ОДА ЗА ДАН КОЛОВ И БЪЛГАРСКАТА БОРБА

Сред поредицата културно-спортни прояви като концерти, изложби, конкурси и пр. посветени на предстоящия конгрес на БСФС, като най-масов форум сякаш се очертава настоящата седмица на спортния филм в кино „Култура". И това е естествено – екранът с привлекателния свят на движението, със своята емоционална динамика въздействува най-силно и непосредствено върху човешкото съзнание.

Силно впечатление от заснетите в последно време спортни филми правят документалните разкази, посветени на големия български борец Дан Колов и състоялото се у нас през тази година световно първенство по борба. И двата филма са дело на студията за хроникални и документални филми към Комитета за телевизия и радио и в създаването им участвува творчески колектив със сценарист Васил Братанов, режисьори и помощник режисьори Милен Гетов, П. Пенчев, Л. Добрев, оператори Ив. Манев, Ст. Апостолов, В. Донов, Г. Драганов и музикален оформител Св. Христов.

С особено чувство се посрещат кадрите от триумфалното шествие на Дан Колов по световните борцови арени. Това са картини на жестоки схватки. Такива нашият социалистически спорт не познава. Сам срещу пословичните пороци на капиталистическия спорт Дан Колов все пак запазва величието на славянската душа, остава си удивително обаятелен и човечен. Такъв ни го представя и екранът. За това говори и престарелият Лазар Добрич, от когото авторите са взели едва ли не последното му интервю, за това говори и ген. Вл. Стойчев, и народната артистка Илка Попова, която ни разказва за паметната среща между две от най-популярните личности по онова време – Шаляпин и Дан Колов.

В този 22 минутен филм са изредени цял низ от мъжествени и трогателни постъпки на Дан Колов. Всичко започва с онова удивително хвърляне на почти два пъти по-тежкия от него противник, този начален изблик на силата, този предвестник на удивителните победи на нашите борци – богатири, наши съвременници.

Дан Колов винаги се е чувствувал пряко свързан с България С трогателен жест той купува . . самолет за родината. И за да докаже коя България обича – внася голяма сума за организиране защитата на Г. Димитров по време на Лайпцигския съд.

От сенчестите булеварди на Сена, от тихите кътчета на букинисти и художници филмът ни пренася в родното село на бореца Чадърлисега Сенник. Оттам – към врящия котел на бившия „Юнак", където славният, непобеден в повече от 1500 борби българин кара предшественицте на онези щастливи десетки хиляди любители на борбата, получили специалното отличие на ФИЛА за най-компетентна публика, да изживяват още тогава незабравими дни на патриотичен подем. . .

Почти на същото място след 36 години камерите отново фиксират триумфа на все така юначни и славни българи. Само че сега това не са единици – прокудени от родината, не са самотни спортисти принудени да се борят до последна капка пот за хляба си а великолепно тренирани, обградени с много внимание и грижи световни и олимпийски шампиони, чиито успех е дошъл не случайно а благодарение грижите и подкрепата на цял народ – та и затова не са единици.

Филмът за световното първенство по борба не ни ослепява с блясъка на медалите, не ни оглушава с фанфарите на победата. Герой в него и обект на вниманието ни си остава човекът, спортистът, с неговите радости, с болката от травмата, с умореното от труд лица със скритата усмивка или неволната гримаса. . . По силно от всяка дума действуват тези решителни лица или тези кадри при които операторите ни дават едновременно борбата на трите тепиха – тези вплетени във върховни усилия шест човешки тела. . . Но още повече ни вълнува темата бащи и деца – преживяванията на бащата и двамата мусинове от френския отбор, чувствата на познатия ни Кольо Маринов, който гледа от трибуната борбата на своя син.

Не, ние от трибуните в никой случай не сме успели да видим това голямо спортно събит
така, както са го видели камерите на го
менталистите, както строгият смислов м
таж ни го показва. И не само това, че между
и тепиха е имало по-голямо разстояние, отк
което между обектива и героите на филма, а
щото нашите очи не притежават онези уди
телни възможности на съвременната опт
да синтезира най-важното от дадено събит
или да разчлени един миг така, че пред изу
ните ни очи да се разкрие трагизмът на една
губа, спонтанният изблик на чувствата от
на победа, физическото напрежение на гра
ците на човешките възможности.

А музикалната фраза, която съпровожда бо
ца, победителя, тръгнал през кордоните от
тегнати ръце, през прегръдките, през прия
лите решили на всяка цена да го вдигнат вис
горе и да го пренесат триумфално от мен
до пейките, където седят неговите родни
дошлиот далечното селце, тази бодра и стор
ща сърцето музика, жизнерадостна, без фи
сякаш ни успокоява, че не всичко е вече ис
рия, че трябва да сме спокойни, че пак ще се
дим с тези образи, с тези станали ни извънр
но мили герои, с нашите славни борци.

Угасва екранът и ти се струва, че с тях с
разделил само за миг и техните нови победи
видиш скоро в Мюнхен, и то пак благодаре
на този удивителен свят на екрана, който
ни покаже пак така и по-хубаво дори, този у
вителен спорт – борбата!

Климент ВЕЛИЧК

Кадър от филма „Дан Колов "



Дан Колов в годините на своята слава стоеше в първите колони на спортната прес



КАКЪВ ИСКАМ ДА БЪДЕ МОЯТ ТРЕНЬОР

Едва ли има спортист, който не мечтае за шампионска титла или рекорд. Това е естествено и навярно тази именно мечта кара младите хора да преодоляват всички трудности, с които е свързан спортният живот. Но за да се постигне висок резултат само желание, воля и амбиция са недостатъчни. Необходими са съответните условия и на първо място – опитен и талантлив треньор. Затова както треньорът преценява своите състезатели, така и спортистът често мисли за своя треньор. Какви са тези мисли, какъв искат да бъде техният треньор състезателката или състезателят, посветили на спорта най-хубавите години от живота си?



Милчо Миленски: Мога да посоча двама треньори, с които съм работил с голямо удоволствие и които са моят пример. . .



Георги Тихов: Лоши треньори са тези, които стават „бавачки" на своите състезатели. . .
Вера Маринова: Треньор – това е призвание. . .

Василена Амзина: Треньорът трябва да бъде преди всичко човек. . .





Мнозина познават нашия рекордьор в дисциплината хвърляне на копие. Със своя красив стил, с рекорда си и със златните си медали от балканските игри МИЛЧО МИЛЕНСКИ издигна на едно ново стъпало тази лекоатлетическа дисциплина.

– Първата гаранция за успешна съвместна работа между състезател и треньор пред мене е взаимното опознаване и вникване в характерите – казва той. – Това особено се отнася до треньора, който е по-възрастен и опитен, който трябва да бъде гъвкав в отношенията си, да умее да иска своето, без да накърнява чувството за достойнство у състезателя.

Треньорът трябва да бъде пример във всичко – и особено в трудолюбието, в жаждата за знания. Хубаво е, ако се е състезавал, защото без познаване на спортната борба не може добре да се почувствува онова, което става в душата на атлета пред отговорен старт.

Идеален треньор няма, както няма и идеален човек. Но искам да изтъкна двама мои треньори. Работата ми с тях беше истинско удоволствие. Те са и моят пример. Първият е Светослав Джумалиев и неговият треньор Стефан Станчев, един голям педагог и обаятелен характер.



Змс ГЕОРГИ ТИХОВ вижда в треньора най-добрия помощник на състезателя.

– Има едно много важно условие, без което, струва ми се, един треньор не би могъл да върши успешно работата си: той трябва да е търпелив! Но такива треньори са малко. Малцина мислят и за всестранното развитие на състезателите. За тях спортистите са само хора, които трябва да тренират и да дават високи постижения. Какво ще стане с тях, след като приключат спортната си кариера – не ги интересува. Това се чувствува от състезателите и такива треньори нямат особен авторитет. Нещо повече – болшинството спортисти се отнасят към тях също неискрено. . .

Струва ми се, че грешат и тези, които наричат „бавачки" на своите състезатели. Треньор и състезател са едно цяло – едната половина не може без другата, но от едно сляпо и машинално изпълнение волята на треньора няма полза. Спортната борба иска твърде често от състезателя сам да взима важни решения – той трябва да е подготвен за това.

Концепцията ми за треньора отговаря напълно на образа на Кольо Гьоков, който ми е много добър помощник не само в спорта, но и в живота. Във всички мои успехи той има голям дял, за което ще съм му благодарен винаги.

– За мен треньорът трябва да бъде преди всичко човек – ми каза нашата рекордьорка на 1500 м ВАСИЛЕНА АМЗИНА. – Трябва да бъде и педагог, който силно обича своята работа. Треньорът ми Иван Иванов съчетава тези качества с една малка забележка – много е великодушен и има хора, които понякога злоупотребяват с това. . .



– Да бъдеш треньор – това е призвание – казва змс ВЕРА МАРИНОВА, една от шестте „златни" момичета, световни шампионки в ансамбловото упражнение по художествена гимнастика. – Да станеш треньор – това значи не само да си избереш някаква професия. Треньорът трябва да бъде творец – с много фантазия и вечен стремеж към усъвършенстване. Но всички тези качества не биха стрували нищо, ако не се съчетаваха и с педагогически усет.

У всички състезатели остава завинаги образът на първия треньор. Той им е разкрил азбучни истини, дал им е най-много – основа първо и най-важно движение напред, без което не бихме опознали и не бихме се посветили на спорта. И досега си спомням думите на първата митреньорка Миглена Камберова: „Играй за красотата, за тези хора, които са дошли да гледат прекрасното, не мисли нито за оценки, нито за съдии." В трудни минути тези думи и сега ме ободряват, прогонват сковаността и предстартовата треска.

Не обичам мрачните погледи, искам да работя само с приветливи хора. Искам да работя и само с високоетични треньори – само на такива хора може да се вярва! Само за тях си заслужава да се правят така честите и необходими жертви! И ако има повече такива личности, един ден с дълбоко удовлетворение ще можем спокойно и радостно да кажем какво ни е дал спортът. Здраве и хубава фигура? Но и още нещо много важно – високи морални добродетели, които сме възприели от тях – нашите обичани и уважавани треньори. . .

Тодор КАЛЕНДЖИЕВ

Снимки: Иван ПОПОВ и Йордан СКРИНСКИ

ВЯРВАМ НА ВСЯКА НЕГОВА ДУМА

АНДРЕЙ ЖЕЛЯЗКОВ. За привържениците на представителния футболен отбор на „Славия" това име напоследък означава приятна среща с един талант. Русокосият младеж дойде от далечно Радnево, Старозагорски окръг, едва преди пет месеца, но бяха достатъчни само един-два контролни мача с бялата фланелка с № 10, за да се утвърди на този пост. За останалите любители на футбола от столицата обаче Желязков е все още спорна личност...

Нашата среща с младия нападател стана по време на мач на „Славия" на дружествения стадион. Старши треньорът на „белите" Александър Илиев току-що го бе извадил от състава веднага след първите 45 минути.

Желязков стоеше на трибуната малко посърнал, сгушил се в яката на балтона. Изглежда, решението на треньора го бе засегнало...

– Не се сърдя на др. Илиев. По средата на полувремето сам почувствувах, че нещо не върви...

В началото на момъка от Старозагорско не бе леко. Тук не е както в отбора на Раднево, в зоната, при първия треньор Христо Артъчки. Там всички се възхищаваха от играта му, а когато се случваше да сгреши, амбицията не го тласкаше към нова несполука. В Раднево неговият талант разцъфна заедно с всекидневното умножение на труда в тренировките.

Артъчки за него бе като втори баща. Всеки ден тренираха заедно, след като отборът привърши занимания. После прекарваха свободното си време в дома на треньора.

– Това бяха хубави дни. Излизах с треньора и съучениците си, ходехме заедно на кино и разходка, говорехме за футбол...

– А сега?

– Сега пак тренирам упорито. Често пъти др. Илиев остава по половин, понякога дори един час с мен за индивидуални занимания. Още много неща не ми достигат, за да стана първокласен футболист...

Андрей твърдо вярва на свой треньор! Далеч от родителите и двамата си братя, той дири и намира сродна среда тъкмо при Илиев. Разликата в годините не са пречка за тази близост между треньор и състезател. Напротив!

. . . Още в първите дни след пристигането в София на Желязков му правят впечатление някои неща в отбора, с които не се е сблъсквал преди: голямото внимание към футболистите от страна на ръководството, а още и... непрекъснатото им „ухажване" от немалък брой почитатели и почитателки... Наистина иска се немалко воля, за да се превъзмогне изкушението след успешен мач да прекараш вечерта в „приятна компания"!

Пръв който му протяга крепка десница, е треньорът. След него (и заедно с него!) са ръководителите на футбола в „Славия". И вниманието на Желязков сега е насочено изключително към спортната подготовка и завършване на образованието.

– Обичам след напрегнатия ден да се разходя с треньора и с някои мои близки, да отида на кино или да посетя интересно театрално представление, да погледам телевизия. . .

Желязков сега е на 19 години. За мнозина негови връстници това е времето на първата цигара, на първата среща с момиче, на първата глътка коняк. . . Трудно е на тази възраст да се предпочете другото – всекидневните, често двуразови тренировки, след които трябва да си легнеш най-късно в 22 часа, да четеш и за изпити, дори и когато си в лагерна обстановка. Но той се е врекъл на това трудно и отговорно дело, дал е мъжка дума пред своите треньори – да израсне като голям, първокласен футболист и примерен гражданин! Илиев вярва в неговите качества така, както Желязков вярва в думите му – и по отношение на тренировките, и за режима извън тях!

Постигнато е пълно разбирателство между треньор и състезател и е хубаво, че един безспорен талант като Андрей Желязков е съвсем наясно, че тепърва му предстои много и много работа, за да прекрачи майсторския праг на любимата игра!

Ако това стане, каква по-хубава отплата за грижите към младежа от далечно Раднево? За всичко, направено досега за него от ония, с които заедно е вървял и ще върви към големия футбол – треньорите!

Веселин ЛЕСИНГЕРОВ

Още много неща не достигат. . . За това често остават двамата – състезателят и треньорът, Желязков и Илиев.

Снимка: Емил МАНДЖАРОВ



ЮНГ

В ЧЕЛНИТЕ РЕДИЦИ НА СВЕТА, ЕВРОПА И БАЛКАНИТЕ

С ГРИЖА И НАДЕЖДА ЗА УТРЕШНИЯ ДЕН

Радостно е, че младата смяна се представя достойно в най-големите състезания. Отново с най-значим успех приключват годината младите борци, прославили родината ни в далечна Япония. С най-голямо уважение се произнасят имената на нашите млади шампионати-световните юношески рекордьори Александър Крайчев, Атанас Шопов, Йордан Биков и Димитър Славов. Знаменателно е, че на международния подиум те са равностойни на най-силните мъже и спечелиха медали и призови места на световни и европейски първенства за мъже... Най-силен сред мъжете у нас е европейският юношески рекордьор на тласкане гюлле Вълю Стоев с второ постижение на Балканите–18,96 м! Сред най-добрите в света и Европа са също младите атлети Емил Владимиров (диск), Михаил Иванов (чук), Янко Бръчанов (400 м с пр.), Маргарита Илиева (гюлле и диск), 15-годишната Тоня Христова (копие) и други. Младите гребци и кануисти спечелиха медали от световни и европейски първенства. Сред елита са и младите баскетболисти и волейболисти...

Все по-богат става спортният календар за младите спортисти. По редица спортове вече се организират световни и европейски първенства. Непрекъснато нараства броят на балканиадите за юноши, девойки и младежи. През тази година бе поставено началото на балканските игри по лека атлетика за юноши и девойки – 42 години след учредяването на балканиадите...

Общо нашите юноши и девойки извоюваха през 1971 г. 16 медала от световни първенства, 4 от европейски и 101 от балканиадите (тук не фигурират юношите и девойките, които се състезават в първенствата за мъже и жени). Една трета от медалите са златни!

Ето спечелените златни, сребърни и бронзови медали на световни, европейски и балкански първенства за юноши, девойки и младежи през настоящата година:

Спорт	Златни С	Е	Б	Сребърни С	Е	Б	Бронзови С	Е	Б	Общо
Кл. борба	2	6		2	2		2	2		16
Св. борба		7		6	1		2	1		17
Гребане				1			1			2
Кану каяк								2		2
Волейбол		2						1		3
Баскетбол						1		1		2
Атлетика		16			9			13		38
Плуване		3			9			16		28
Ски		4			2			3		9
Конен спорт		1			1			1		3
Футбол					1					1
ВСИЧКО	2	39		9	26		5	4 36		121



Двукратната балканска шампионка (гюлле и диск) Маргарита Илиева

Ние се вълнуваме от победите и загубите на нашите спортисти. Вълнуване се от това, което се е случило днес и вчера. Но спортните ръководители са длъжни да мислят и за вълненията, които ще донесе утрешният ден. И да отделят внимание на смяната може би повече, отколкото дори на настоящето. Да се вглеждат в това, което ще бъде след пет, след десет години, по-горе, отколкото в това, което става през тази година. Защото днешното много не може да се промени – от тавана си никой по-горе не стига. Но това, което не ни достига сега, можем да го имаме в бъдещето. Помолихме другаря ХРИСТО МЕРАНЗОВ, заместник-председател на ЦС на БСФС, да ни каже към какво са били насочени усилията на съюза между двата конгреса в областта на детско-юношеския спорт.

– Преди всичко се заехме с изграждането на функционална организационна структура, с изграждането на цялостна система за детско-юношеския спорт, за да може пирамидата да има солидна основа и висок връх. Миналата есен бяха приети единни програми за обучение и тренировка на младите спортисти. Тези програми, разработени от спортните федерации са подложени на едногодишен експеримент, след което ще бъдат нанесени и корекциите, предложени от преподавателите, треньорите и ръководителите.

– Какви са резултатите от усилията да се подобри организацията?

– Те са най-добрият регулатор. Те ни показват къде сме поели правилната посока, къде трябва да се върнем по-отдалеч. 55 медала от световни и европейски първенства – 15 златни, 27 сребърни, 13 бронзови – това е най-точно измеримият баланс на досегашните условия. Отборът по свободна борба през 1970 г. стана европейски юношески шампион, а през 1971 г. – световен, класиците са втори в света. Добре се представиха младите кануисти, волейболисти, баскетболисти, някои лекоатлети и други. Особено трябва да се отличи дейността на федерацията по вдигане на тежести, която в този нов етап най-правилно се ориентира и се представя не само при юношите, а с юноши и при мъжете. Крайчев, Шопов, Биков, Славов – това са ученици, които вече делят мегдан с най-силните мъже в Европа и в света и се класират в шестицата и тройката... С две думи – базата за бъдещото развитие на спорта е добра. Ако от нея съумеем да изваем големите спортисти, ще се радваме и на все по-големи успехи на международното спортно поле. Все по-често ще слушат хората от цял свят българския химн, все повече български спортисти ще прославят страната ни.

– Може би тук идване пак до точи проблем, които нашата редакция поставя вече от доста време: „Защо и къде се губят младите таланти?"

– Да, това е един много важен проблем – да не се губят младите таланти. Но трябва преди всичко да уточним кои са талантите. Все още нямаме критерии, които да ориентират физически надарените деца тъкмо за спорта, в който ще намерят най-пълна изява. Може би в това отношение най-показателно беше и изказването на Божидар Витанов, който сам до края не е разбрал в коя дисциплина има най-много шансове да достигне до върха, към който е тръгнал. Научна група ще трябва до 1975 година да разработи тестове за подбор на децата за отделните спортове. Пречи ни много текучеството при откриването на талантите. В края на годината остават около 25% от записалите се в началото в подготвителните групи. Може би тъкмо в тези 75% още тук, в началната фаза пропускаме най-ценното...

– Какво бихте казали за форсираната подготовка?

– Според мене правилно многозначно я обявяват като враг номер едно, но неправилно я смесват с ранната специализация. Много често в националните отбори трябва да се разрушават навици, вече здраво наслоени в юношата, защото треньорът е искал той да се изяви бързо и не е държал сметка за правилното обучение и овладяване на техниката, не е създал така необходимата „школа" в своя възпитаник.

– Мерките?

– Засега се стараем да премахнем основния фактор за такова избързване. Стимулираме треньорите, които са открили спортиста, когато е успял да се изяви на голямо състезание вече при възрастните. Връщаме се към извора, за да не се чувствуват треньорите на децата ощетени и пренебрегнати. Освен това много разчитаме на новите единни програми, за които някои смятат, че изключват индивидуалната подготовка. Напротив! Тъкмо те създават истинска база за индивидуална работа, защото определят ясно и точно нормативите, защото от правилно поставената основа зависи по-нататъшното развитие. До първи разред (за някои спортове до кмс) те трябва да бъдат закон. След това вече идва ред на личните планове, на подготовката за големия спорт. Смятам, че по този начин ще се справим с този нашумял проблем – форсираната подготовка.

– Какво още не ни достига?

– За много от спортовете – преди всичко методика за постигане на високи спортни резултати. Как иначе да си обясним, че нямаме повторен европейски шампион в леката атлетика, че в спортната гимнастика от години вече не се появяват имена, като Тодоров, Коев, Капсъзов, Христов... Гимнастици от различни поколения и на различни уреди. Ярки имена таланти, но не отбор. Извикал се е талант, но не се е създала школа! Художествената гимнастика успя да създаде Гизова, Робева, Филипова, Стефанова, сега и Кършева... гимнастички в различна степен талантливи, но на безспорно световно равнище. Това вече е показателно. Те говори за създадена българска школа, за методика, която може да разчита на трайни успехи. Давам пример с художествената гимнастика, но така е устроена работата и при борбата и щангите. Не на времено приплъзване на талантите. Федерациите по борба, вдигане на тежести, художествена гимнастика могат да послужат като еталон в това отношение. На същата база трябва да се постави работата и в останалите федерации.

КОГАТО ФАКТИТЕ ГОВОРЯТ...

Огромни са грижите за израстването на млади спортисти.

В България има:

81 специализирани спортни школи по 14 вида спорт с 345 преподаватели;

177 спортни школи с 239 преподаватели;

31 детски спортни школи по лека атлетика, плуване и борба към Комитета за младежта и спорта.

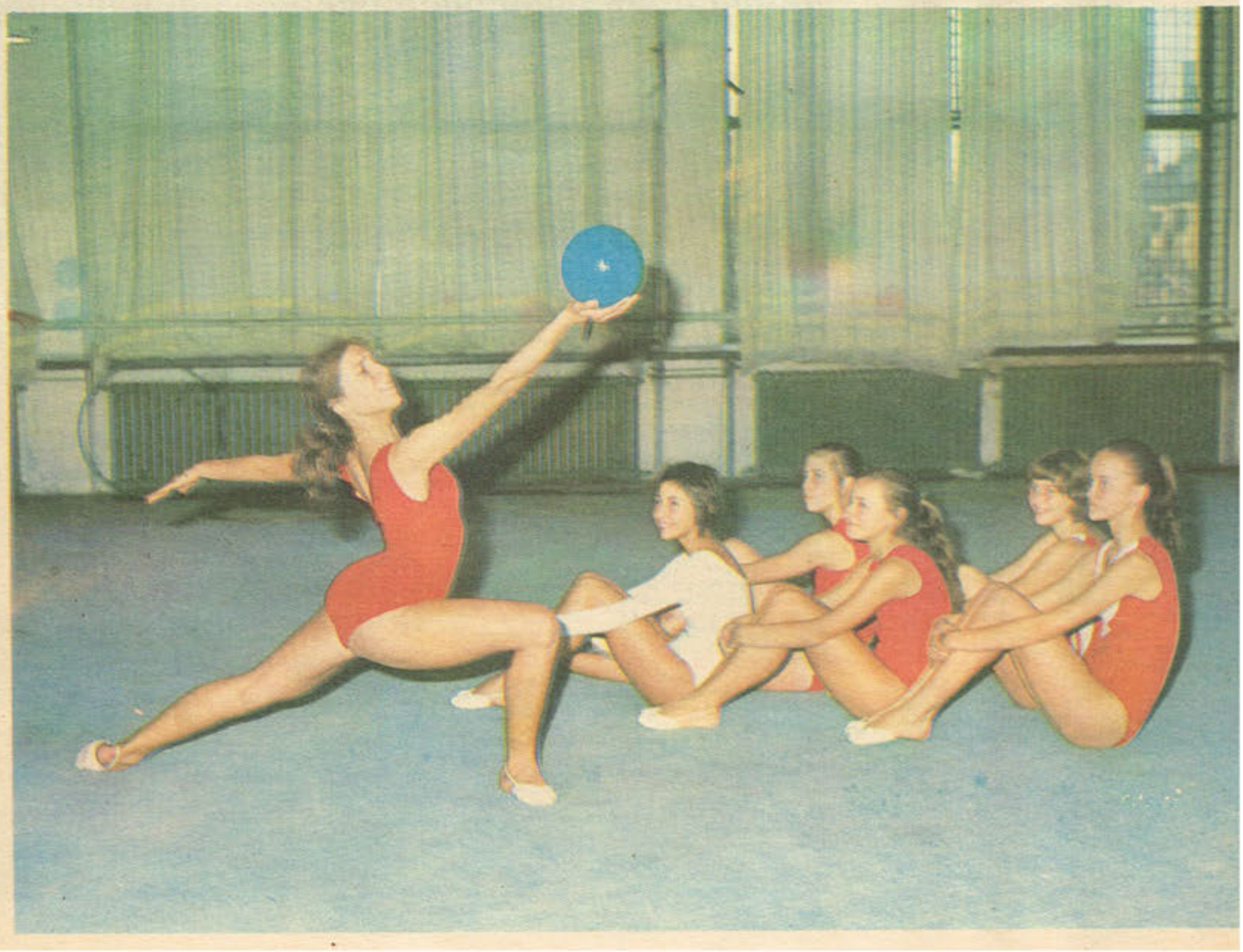
Във всички спортни школи у нас, включително и в ученическите към МНП и профсъюзните, са обхванати над 45 000 юноши, девойки и деца.

От тази година има 9 спортни училища интернати с 1600 ученици. В тях преподават 104 специалисти. В недалечно бъдеще броят на спортните училища ще се увеличи и в тях ще се обучават около 6000 ученици.

Понастоящем спортни училища има в София („Олимпийски надежди"), Пловдив, Варна, Русе, Плевен, Разград, Хасково, Самоков и Чепеларе...

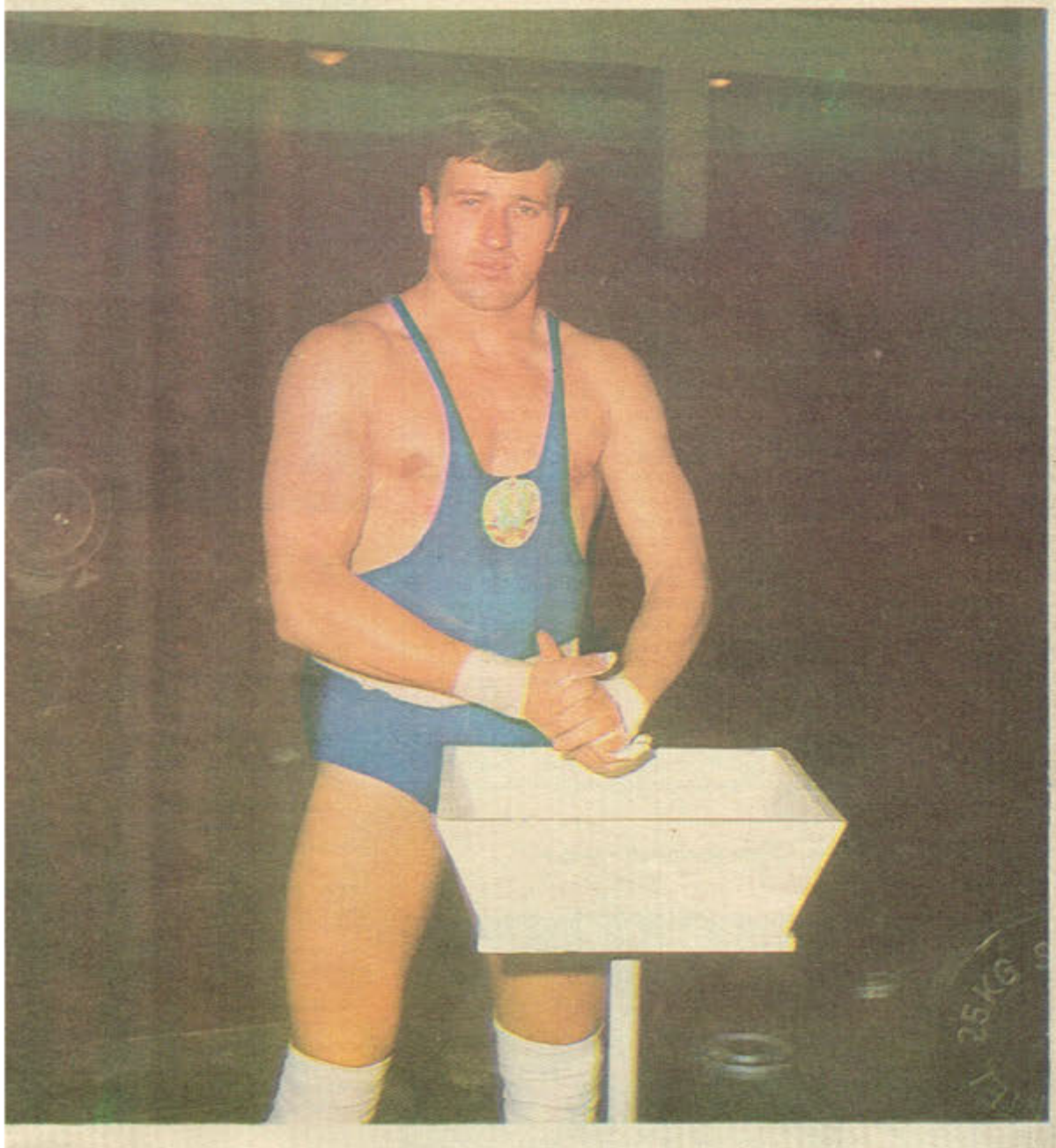
В школата на ЦСКА израснаха такива известни в цял свят гимнастички като Мария Гизова, Нешка Робева, Румяна Стефанова. Сега там се готви нова, силна смяна.





НА СНИМКАТА: Кристина Гюрова – дъщерята на старши треньорката на националния отбор Жулиета Шишманова

четиримата наши световни юношески рекордьори по вдигане на тежести – Йордан Биков

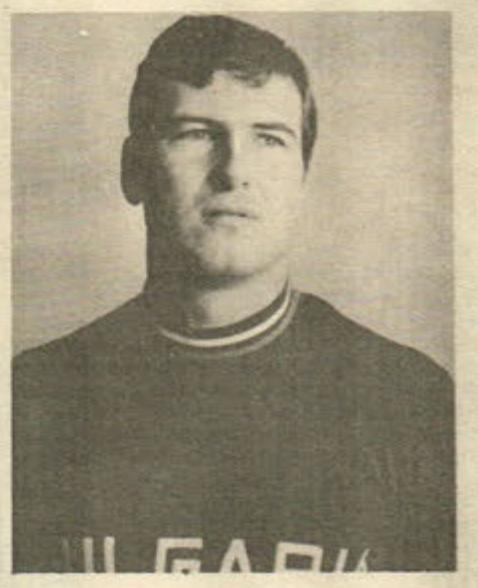


БЕЗСМЪРТИЕТО НА НАШАТА СИЛА

Всеки успех и всяко поражение имат в основата си цял комплекс от различни по сила и важност причини. За успехите на българската борба има цял комплекс от фактори, които при определени благоприятни обстоятелства (каквито са създадени за спорта в нашата страна) станаха решаващи. Но все пак сред тях доминират два: дълбоката народностност и вечната младост на борбата.

Младостта на нашата борба не е фиданка, отглеждана в оранжериите на съвременния спорт. Тя е една закономерна изява на традициите, поддържани и развити от умението на всеотдайни треньори. И може би затова сред българските треньори трудно може да бъде прокарана „демаркационна линия", която да ги раздели на треньори за юноши и треньори за мъже. Нещо повече, най-добрите ни треньори са изявили и доказали своите възможности именно в работата си с подрастващите по-

Световният шампион Х Игнатов





коления борци, която е станала своеобразен атестат за тяхната педагогическа зрелост.

Това са основните предпоставки за такова комплексно израстване на българската борба, каквото тя отбеляза през последните години и особено през настоящата. Трите основни ешелона – юношите, младежите и мъжете – изкачиха най-високи върхове. През май юношеските ни отбори прелетяха хиляди километри до Страната на изгряващото слънце, за да защитят престижа на младата българска борба. Там, в Токио, под сводовете на олимпийската „Йойоги дай ни тай икукан" те потвърдиха определението, което така точно даде на българската борба другарят Тодор Живков: „Борците ... са олицетворение на физическата мощ на българина." С три световни шампионски титли и 14 медала се завърнаха юношите от Япония. Отборът ни по свободна борба към завоюваната миналата година европейска титла прибави и най-високото световно отличие. А двамата юноши класици Костадин Трайков и Христо Игнатов завоюваха званието „Световен шампион".

Любителите на спортната статистика биха прибягнали до помощта на цифрите, за да покажат спортния път на нашите борци. А цифрите наистина са красноречиви:

Стил	ЕВР П-ВО 1970 Зл.	Ср.	Бр.	Т	М	СВ П-ВО 1971 Зл.	Ср.	Бр.	Т	М
Кл	1	1	1	26	III	2	2	2	39	II
Св	7	3	–	57	I	–	6	2	39	I

Младежките ни национални отбори също имаха сериозни изпитания. Отново и двата ни състава станаха по най-убедителен начин балкански шампиони, а през август в далечна Куба на силния турнир „Дружба" застанаха на втора позиция – след съставите на СССР.

Не са обаче само успехите, които очертават пътя на нашата млада борба. Може би по-важни са мерки-

Световният шампион К.Трайков

те, които федерацията взема за укрепване основата на този народен спорт. Ето например някои от главните насоки на грижите за майсторството. (Масовостта е обусловена от постановлението на Министерския съвет за развитието на борбата и последвалите го разпоредби и документи на МНП, народните съвети и др.)

Международната федерация по борба (ФИЛА) вдигна границата на юношеската възраст от 18 на 20 г. Нашата федерация обаче остави да съществуват в тези граници две възрастови групи: за юноши до 18 г. и за юноши до 20 г. А освен това следващите две години (до 22 г.) са обхванати в категорията на младежите. И трите групи имат свой вътрешен и международен календар, свои задачи за решаване и свои перспективи.

Така се обуславя възходящият път на българската борба към позициите на водеща сила в Европа и в света, към изпълнение на партийната повеля: „Борбата, този традиционен народен спорт да затвърди и разшири своите позиции!"

Людмил МИЛАНОВ

РТНИТЕ УЧИЛИЩА

ви баха плевенчани. Преди три години това бяха група ентусиазирани преподаватели, които искажат, че спортната гимназия е училище с бъдеще. им се 360 момичета и момчета. Сега вече от тях иха имена, известни на цялата спортна обществе-ика Новакова, Стефан Янцаров, Гинка Костова... появиха и други спортни училища. В Русе, Самоларе, Разград, Варна, Пловдив, София и Хасково. бет. До края на петилетката трябва да станат

вече в подбора на бъдещите възпитаници на спортните училища участвува цял щаб от квалифицирани кадри – от физкултурните диспансери, от научните лаборатории към дирекциите за детско-юношески спорт. Работи се по единни програми на федерациите. И все пак все още се търси най-оптималното.

Русенските гимнастици само след едногодишно съществуване на училището станаха не само републикански първенци на състезанията на МНП, но и показаха едно качествено израстване, стил, който най-добре свидетелствува за предимствата на тази нова форма. Малките скиори от самоковското и чепеларското училище ни дават вече първите надежди, че ще имаме наистина големи скиори. „Олимпийски надежди" в София изтраща свои възпитаници на европейски и световни първенства и ги посреща като призьори... Много са вече фактите, които доказват, че тъкмо там трябва да търсим бъдещето на спорта...



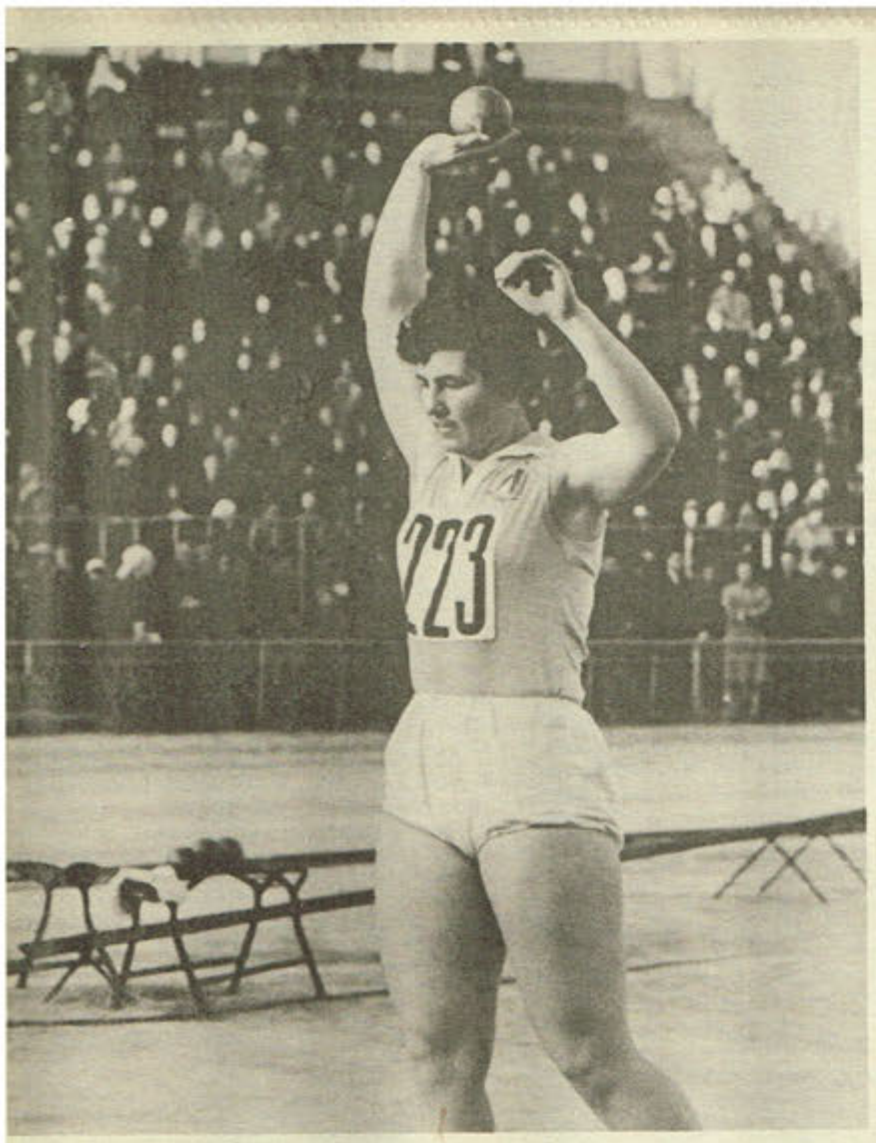


Младите волейболисти – трети в Европа и първи на Балканите

Все по-бърза – бруселтката Ели Калешева

МОСКВА
СПЕЦИАЛНО ЗА „СТАРТ“

НАДЯ, НАДЕЖДА



Световната рекордьорка Надежда Чижова

Любителите на спорта вече са свикнали с победите на световната рекордьорка на гюлле Надежда Чижова. През последните три години тя не знае какво е поражение, името ѝ се ползува с голяма популярност в СССР и много други страни.

Впрочем статистиците помнят и друго – обидното, горчиво поражение на Надежда по време на олимпиадата в Мексико. Но верните ѝ почитатели не обичат да си спомнят моя случай. Защото Чижова наистина заслужи прошка. Днес тя може да се похвали с победи в пет европейски първенства (три на открито и две на закрито), нанесла е многобройни поправки в таблицата на световните рекорди, а последният ѝ резултат е направо фантастичен – 20,43 метра!

И все пак сега, когато Надежда Чижова вече започна непосредствената си подготовка за XX олимпийски игри, сама от време на време си спомня за неуспешния олимпийски дебют.

– Готвех се в Мексико да тласна 18,70 – разказва тя. – Но като пристигнах там, научих, че спортистката от ГДР Маргита Гумел вече е постигнала 18,87. На всичко отгоре точно тогава получих травма в коляното. Не можах да тренирам пълноценно цели 15 дена. Изобщо Гумел ме победи твърде лесно, постижението ѝ бе чудесно. За един месец тя бе увеличила резултата си с цял метър! А аз тъпчех на място. . .

Всеки, който се е занимавал със спорт и дълго време е бил непобедим, а после изведнъж в един прекрасен ден е претърпявал жестоко фиаско, знае колко сложно е да повториш изминатия път, само че на по-високо равнище. И по-рано Надежда бе работила, без да жали себе си, и по-рано всеки сантиметър ѝ се подчиняваше с цената на колосален труд, и по-рано експериментираше, търсеше собственото си „аз“ в тая трудна лекоатлетическа дисциплина. Но. . .

Може би Дмитрий Иванович Гладишев, преподавателят в медицинския техникум на малкото градче Усолие-Сибирское в Иркутска област, бе сгрешил, когато предопредели спортната съдба на Надежда?

Тя постъпи в техникума, без дори да мечтае, че може да стане световна рекордьорка на гюлле. Взе в ръката си моя уред съвсем случайно. Веднъж я помолиха да участвува в едни лекоатлетически състезания – трябваше да се защищават интересите на отбора. Девойката не отказа. Влезе в кръга, замахна несръчно и тласна гюллето на 9,30 метра – повече от градския рекорд.

– Ти си родена за гюллетласкачка – каза ѝ тогава Дмитрий Иванович.

И започнаха сериозни занимания. Година по-късно Чижова запрати гюллето на 12,08 метра, а след още една година надмина всесъюзния рекорд на прославената Тамара Прес, като постигна 15,08 метра. Това ѝ донесе двойна радост – нов рекорд и звание „Майстор на спорта“. Едва ли някоя друга гюллетласкачка толкова бързо е изминавала пътя от „новак“ до „майстор“.

Гладишев разбра, че е открил скъпоценен камък, но не се нае да го шлифова сам – чувствуваше, че му липсват специални знания и опит. Той намери у себе си достатъчно мъжество и доброволно се раздели със своята даровита ученичка: посъветва я да продължи образованието си в Ленинград и да отиде при знаменития треньор Виктор Илич Алексеев. С писмо от Гладишев в ръце Чижова се яви при Алексеев и бе приета в известната ленинградска школа „Зенит“.

Не ѝ беше никак лесно – бе се озовала съвсем сама в чуждия град, трябваше да се учи добре в института и всеки ден да тренира по няколко часа. Стремеше се да попие всичко, да не изпусне нито една подробност – нали край нея се занимаваха спортистки със световна известност: Тамара Прес и Галина Зибина. Тайно се надяваше да ги победи някой ден. Може би не веднага, но непременно някой ден. . .

А заниманията при новия треньор бяха съвсем различни от пораншните. Надя започна да усвоява много други лекоатлетически дисциплини, обикна диска, спринта, щангата. Знаеше, че само разностранната подготовка води към големия, истински успех.

Зад гърба ѝ останаха стотици килограми метал, повдигнати на тренировките, десетки километри, пробягани на стадиона и в гората, хиляди имитационни упражнения. Надя стана европейска шампионка, завладя световния рекорд. И изведнъж – провал! Всичко трябва да започне отначало. . .

Първото ѝ желание беше да остави спорта. Върна се в Ленинград, вглъби се в ученето и за известно време забрави гюллето. Така поне се струваше на околните.

А Виктор Алексеев взе със себе си няколко момчета и замина на юг да експериментира, да търси нова техника, която би могла да гарантира резултати над 20 метра. Макар не изведнъж, той все пак намери подходящ за Чижова вариант. После вече заедно с нея изпробва 12 нови различни движения и множество свързващи елементи, за да се стигне в края на краищата до сегашния технически вариант. Треньорът обръщаше голямо внимание и върху психологическата подготовка на спортистката, готвеше я за следващия пряк дуел с Гумел и „задочната“ борба за световния рекорд.



Заслужилият треньор на СССР Виктор Алексеев

Именитата съветска атлетка на стадион „В. Левски“ с български спортистки



Гигантският труд на треньора и спортистката не отидоха напразно. През 1969 г. Надежда на три пъти подобри световния рекорд. Последното ѝ постижение по време на европейското първенство в Атина е важен момент в историята на спорта, химн на дързостта и човешката сила.

– Надя, защо през последните две години вече не се стремите към нов световен рекорд? Да не смятате, че сте постигнали своя максимум? – попитах неотдавна Чижова.

– О, не – отвърна тя. – Мисля че и най-невероятните рекорди очакват часа, когато ще бъдат подобрени. През тия години аз имах малко по-други планове. Стремях се преди всичко към победи в състезанията, упорито усъвършенствувах техниката и скоростно-силовите си качества – с една дума, готвех се за най-важното състезание в моя живот: олимпиадата в Мюнхен. Напълно възможно е през олимпийската година и други спортистки да покорят 20-метровата граница. Ако иска да спечели на олимпиадата, човек трябва да е готов тъкмо там да постави нов световен рекорд. Смятам, че няма смисъл предварителна да се харчат сили и енергия.

Скромността накара Надежда да премълчи някои неща: че и през 1971 г. веднъж изравни световния рекорд, а втори път не можа да го достигне само с един сантиметър. . .

Гордост за съветската спортистка са не само високите резултати. В съперничеството с Гумел тя закали волята си, придоби тактическо умение, научи се да побеждава във всякакви условия. В Хелзинки на европейското първенство Чижова дойде с травма на ръката. Но съдиите и съперничките ѝ научиха това чак по време на състезанията, когато още в първия опит по лицето ѝ се изписа болка. Гюллето се изплъзна от ръката ѝ. И все пак Надежда успя да се мобилизира, отново намери сили да се пребори с 20-те метра и да победи. . .

Сега аспирантката от ленинградския институт по физкултура „Лесгафт“ Надежда Чижова активно се готви за новия олимпийски сезон. Не е забравила победите си, а още по-малко пораженията. И няма съмнение, че е извлякла от тях голяма полза.

Всичките ѝ почитатели твърдо вярват в Надя, в Надежда. Те знаят, че тя е една от най-големите златни надежди за предстоящата олимпиада!

Евгений БОГАТИРЬОВ

В ПОМОЩ НА ОЛИМПИЙЦИТЕ

Членовете на студентското научно-техническо дружество при московското Висше техническо училище „Н. Е. Бауман“ създадоха оригинален комплекс от прибори за медико-биологични изследвания и функционален контрол в спорта. Тая апаратура, разработена по поръчка на Комитета за физическа култура и спорт при Министерския съвет на СССР, ще се използува в подготовката на съветските спортисти за предстоящите олимпийски игри в Мюнхен. В Съветския съюз за пръв път се конструира такава апаратура.





На снимките са показани приборите, с чиято помощ може да се направи кардиограма на боксьори по време на тренировъчен бой, но те успешно могат да се използуват и в други спортове. Към тялото на боксьора са прикрепени датчиците за приемане сигналите на сърцето. Снимката вляво показва приборите за записване на самата кардиограма.

(ФотохроникаТАСС – БТА)

АМБИЦИИТЕ НА КАСИУС КЛЕЙ

На 9 март 1971 год. Джо ФРЕЙЗЪР победи Касиус КЛЕЙ в мач за титлата „Най-силен боксьор в света“. Оттогава Клей живее с амбицията за реванш, не се разделя с ръкавиците и използува всяка възможност да поддържа своята спортна форма. Фрейзър отделя твърде малко време на бокса, търси популярност като „ЕСТРАДНА ЗВЕЗДА“, пее с нашумял джазов оркестър и трупа килограми. Но и двамата не пропускат случай за войнствени изявления и закани за евентуален реванш.

Една от най-колоритните личности в спортния свят е Мохамед Али – известният в боксовия свят Касиус Клей. Неговото име нашумя особено много, когато отказа да постъпи в армията и се опълчи срещу американската военщина. Това му костваше титлата световен шампион в тежка категория и забрана да се състезава на ринга, която продължи три и половина години. „Шампион-загадка“, „Нетърпим и труден характер“ – така се изказват за него мнозина. Али остава неразбираем за спортните коментатори и цялата западна спортна преса. Как може човек, достигнал ранга световен шампион, да запрати с една своя постъпка всичко на вятъра? Защо не се държи като останалите боксьори, а винаги е нещо особено? Кой нормален боксьор играе 12 рунда със спаринг-партньор 48 часа преди решителен мач, какъвто бе за Али мачът с Бонавена?

Али Мохамед – Касиус Клей, познава силата и цената си и го заявява открито. Всичко това дразни критиците и те подхождат към него с дебнещо подозрение, а при първа възможност и с нападки. Често омаловажават неговите постижения, заявят, че на времето спечелил шампионската титла с намесата на мафията, че победил Карл Милденбергер поради късогледството му и какво ли още не. . .

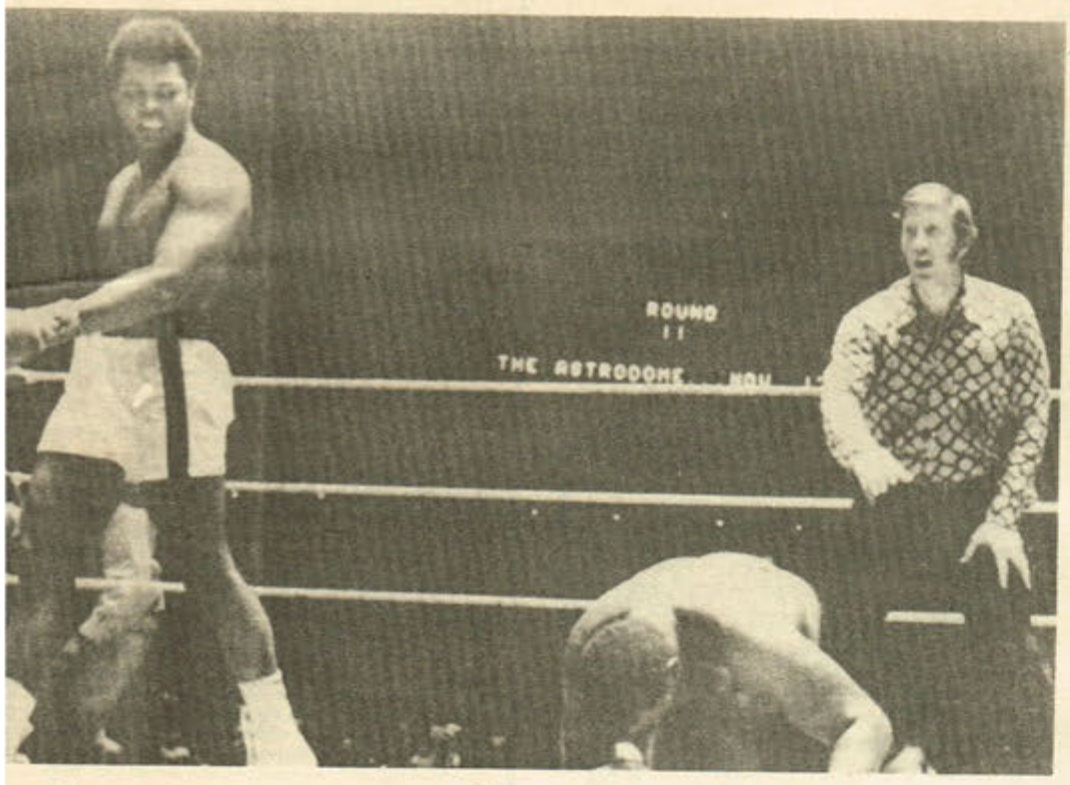
Клей доказа многократно, че знае да пази своето човешко достойнство и в най-трудни моменти. Когато през април 1967 год. боксът за него бе „мабу“, той не остави нито за миг амбицията да докаже отново правото си на титлата световен шампион. Работи като плъсьор на стоки, стана коментатор на боксови състезания и телевизията, прояви се като оратор, живееше в непрекъснато напрежение и трудности, но винаги близо до ринга и се смееше на всички, които го съветваха да захвърли ръкавиците.

Досега Касиус Клей е спечелил 33 мачаи е загубил само един – срещу Джо Фрейзър. Изпитал веднаж колко зле се отразяват на боксьора дългите паузи, той тренира и открито предизвиква Фрейзър: „Аз съм в непрекъснато действие, а какво прави Фрейзър? Нищо!“

Фрейзър го отбягва. След срещата през март не се е качвал на ринга. Печатът разпространяваше най-различни слухове за него, а неотдавна английското списание „Уърлд спорте“ писа, че може би Фрейзър изобщо няма да се яви вече на ринга. По всяка вероятност предизвикан от тези редове, Фрейзър заяви, че ще защищава титлата си на 15 януари 1972 г. срещу някой от първите в световната ранглиста, но че този противник няма да бъде Касиус Клей. Появиха се и по-конкретни информации, че срещата ще бъде в Ню Орлеан с Тери Даниелс (нокаутиран от олимпийския шампион Формън). По-късно по време на едно телевизионно предаване Фрейзър заяви, че с удоволствие би се срещнал с Клей, но поради редица законни и договорни аспекти реваншът можел да се състои едва през 1973 или даже през 1974 година, без да поясни какви са тези смътни аспекти и проблеми.

А в същото време на 17 ноември в Хюстън (Тексас) Касиус Клей излезе срещу 116-килограмовия колос Бъстър Матис. Четири пъти Матис бе на пода и срещата беше оценена 120 : 108 точки, което показва, че Клей е спечелил всички рундове (в Тексас на победителя в рунда се дават 10 точки). След този мач като истински противници на Клей се очертават само тримата непобедени досега – Джордж Форман, Мак Фостър и новият европейски шампион Джек Бодел.

Касиус Клей не е в най-добрата си спортна форма. Сега той тежи 103 кг и трябва да свали поне 10, за да добие онази пъргавина, която му е необходима на ринга. Килограмите му пречат да играе в „стил Касиус Клей“ – с непрекъснати атаки, разнообразни и бързи удари, да влиза в близък бой и да издържа ударите на противника. Той сам заявява че съперниците му са достатъчно силни, за да бъдат подкосени с „епизодични“ макар и много тежки удари, необходима му е издръжливост и сили за продължителна борба, нужни му са предишните светкавични реакции. През януари 1972 год. Мохамед Али навършва 30 години и както сам казва, за него идва по-зряла възраст: „Младостта е прекрасно време. Човек чувствува попътен вятър в гърба си и целият свят е в краката му. На 30 години страниците започват да се обръщат. Реваншът ми срещу Фрейзър ще бъде последна среща за мен. След това си оставам в къщи, ще садя зеле и ще се занимавам с далеч по-важни неща. Но първо трябва да „смеля“ Джо. Това съм длъжен да направя и заради себе си, и заради моите привърженици, които ми останаха верни през тези три и половина години, когато не ми разрешаваха да боксирам.“



Хюстън, 17 ноември. Бъстър Матис отново е на пода, а Касиус Клей се оттегля в свой ъгъл.

10 кг над нормата. . . това е вече проблем, всеки смъкнат грам е отново стъпка към старата титла.



ПАНОРАМА

Организационният комитет на XX олимпиада съобщава подробности за пренасянето на олимпийския огън до Мюнхен. Факелът ще пламне на 28 юли 1972 г. в 12 часа в местността Олимпия, за да поеме след това по 5300-километровия си маршрут през Гърция, Турция, България, Румъния, Югославия, Унгария и Австрия. Пристигането му в олимпийския град е предвидено за 25 август. В България факелът ще мине през Харманли (9 август), Ямбол (10), Бургас (11), Варна (11), Шумен (12) и Русе (13). Пренасянето на огъня ще става само денем, като от 22 до 6 часа ще се съхранява в набелязаните „етапни“ градове. За целта ще бъдат необходими около 6500 факли, чиито дръжки ще остават като трофей за съответния преносител заедно със специална грамота. Предвижда се всеки бегач да носи огъня по един километър.

●

През септември тази година в Минск 18-годишната американска плувкиня Ан Симънс постави нов световен рекорд на 800 метра свободен стил – 8. 59,4. Статистиците веднага се разровиха и откриха, че с почти същото време – 8.59.6 – на 10 януари 1959 г. австралиецът Джон Конрад е подобрил тогавашния световен рекорд на същото разстояние за мъже. Звучи невероятно, но е факт: само за 12 и половина години жените са догонили този възхитителен за времето си мъжки резултат! Могат да се посочат и други подобни примери. Тази година австралийката Шейн Гоулд вписа името си срещу световния рекорд на 400 метра свободен стил. С такова постижение тя би победила мъжете на олимпийските игри в Мелбърн през 1956 г.!

●

Международната федерация по шахмат обсъжда ново изменение на правилата, по които ще протичат турнирите за световно първенство от 1975 г. нататък. Идеята е ремитата да не се зачитат. При четвъртфиналните мачове между претендентите за следващия етап от борбата ще се класира оня от тях, който пръв спечели 3 партии. В полуфиналите ще са нужни 4 победи, във финала между претендентите – 5 победи, а в самия мач за световната титла – 6 победи. С всичко това се цели ограничаване на отбранителната тактика, но вариантът крие известна опасност – може да се стигне до „маратонски“ състезания. Подобна практика вече е съществувала. През 1927 г. на Алехин са били необходими 6 месеца, 3 дни и общо 34 партии, за да се наложи като световен шампион над кубинеца Капабланка.

●

Международната федерация по колоездене е забранила на колумбийския колоездач Мартин Родригес – световен шампион на преследване – да участвува в предстоящите олимпийски игри, тъй като е нарушил аматьорския статут, отдавайки се на рекламна дейност. Предупреждение по същия повод е получил и французинът Овион, заради чиито „прегрешения“ френската федерация е платила 1000 франка глоба. Изглежда, че Международната федерация по колоездене има намерение да засили своя контрол върху спазването на аматьорските принципи, за да предотврати избухването на война, каквато се води понастоящем между МОК и Международната федерация по ски.

●

Първото световно първенство по ски-полети ще се състои от 24 до 26 март на известната шанца в Планица (Югославия). Според специалистите последните реконструкции на шанцата ще позволят скокове с дължина до 200 метра. Най-дългият досега ски-полет в историята на моя спорт е 165 метра – постигнат от Манфред Волф (ГДР) през 1969 г.

500 ВЪПРОСА ЗА ОЛИМПИАДАТА

В московското издателство „Физкултура и спорт“ излезе от печат книга под наделов „500 въпроса“ от съветския спортен журналист Борис Ивин. Тя представлява сборник от отговори на въпросите – какво, къде, кой, как и кога, – свързани с олимпийското движение. Ето някои откъси от тая интересна книга:

Как изглежда олимпийското знаме? Кога е било издигнато най-напред?

Олимпийското знаме е било с пет преплетени кръга в центъра – син, жълт, черен, зелен и червен. За пръв път олимпийското знаме е било издигнато през 1914 година в Париж на празнуване в чест на 20-годишнината от възраждането на олимпийските игри.

– Какво изобразява олимпийската емблема? Кой е нейн автор?

Олимпийската емблема е съставена от пет преплетени кръга и девиза Citius, altius, fortius. (по-бързо, по-високо, по-силно). Създаването на олимпийската емблема се приписва на барон Пиер дьо Кубертен, но нему принадлежи само нейната половина – преплетените кръгове. Авторът на девиза е един от приятелите на Кубертен – Дидон.

– В много книги може да се срещне твърдението, че всеки от петте преплетени кръга символизира определен материк: синият – Европа, жълтият – Азия, зеленият – Австралия, червеният – Америка, черният – Африка. Така ли е това?

– Не. Ето какво казва по тоя повод самият Кубертен: „Петте кръга – синият, жълтият, черният, зеленият и червеният – представят петте части на света, които са се приобщили към олимпизма. Шестте цвята (включително белия цвят на фона) са комбинирани по такъв начин, че съставят националните цветове на всички страни без изключение. Синият и жълтият са цветовете на Швеция, синият и белият – на Гърция, с по три цвята са комбинирани флаговете на Франция, Англия, Белгия, Италия, Унгария, България, с жълтия и червения – на Испания, подобни комбинации има в знамената на Бразилия, Австралия и Япония. Това е действително международна емблема.“

– Голямо ли е количеството на златото в медалите, връчвани на олимпийските шампиони?

– Съгласно олимпийската харта на шампионите в олимпийските игри се връчват медали от сребро, покрити с не по-малко от 6 грама чисто злато. Тия медали се наричат златни.

– Кой е спортистът, станал пръв шампион в съвременните олимпийски игри?

– Джеймс Конъли (САЩ) през 1896 г. в тройния скок (13,71 м).

– Кой олимпийски рекорд по плуване се е задържал 20 години?

– Олимпийският рекорд по плуване на 1500 м св. ст., установен в 1932 от японския спортист Кусуо Китамура (19.12,4 сек.) е бил подобрен едва в 1952 г.

– В цялата история на плуването е известен само един случай когато олимпийски шампион е защитил първенство от два пъти своята титла. На кого се е удало това?

– На австралийската плувкиня ДаунФрейзър, която спечели олимпийското първенство на 100 м св.ст. в 1956 г. и го запази в 1960 и 1964 г.

– В цялата история на бокса само четирима спортисти са сполучили да запазят титлата на олимпийски шампиони в следващите игри. Кои са те?

– Ласло Пап (Унгария) – шампион на игрите в 1948, 1952 и 1956 г., Хари Мейлин (Великобритания) – в 1920 и 1924 г., Борис Лагутин (СССР) и Ежи Кулей (Полша) – в 1964 и 1968 г.

– Само на двама спортисти се е удало да защитят титлите си на абсолютни шампиони по гимнастика на игрите в следващата олимпиада. Кои са те?

– Италианецът Алберто Браля – абсолютен шампион в 1908 и 1912 г., и съветският гимнастик Виктор Чукарин – в 1952 и 1956 г.

– Футболистите на коя страна са участвували най-успешно в олимпийските турнири?

– Унгарците са печелили олимпийската титла в 1952, 1964 и 1968 г., а в 1960 г. са носители на бронзов медал.

– Какъв е най-големият резултат, отбелязан в мач от олимпийските турнири по футбол?

– На олимпийските игри в 1908 г. отборът на Дания е нанесъл поражение над футболистите от Франция с резултат 17:1.





ФУТБОЛЪТ В БЛИЗКИ И ДАЛЕЧНИ СТРАНИ

НОВАТА «ЗВЕЗДА» НА БРАЗИЛСКИЯ ФУТБОЛ

ВАГИНЬО

Той е „минейро " – като Пеле и Тостао, които също произхождат от бразилския щат Минас Жераис със столица Бело Оризонти. Оттук някога португалците изнасяха злато и скъпоценни камъни. А през последните години тук изгряват ярки футболни звезди. . .

Спокойният, мургав момък с хитри искрици в очите е 21-годишен и на пръв поглед не притежава особени физически данни: висок е 170 см и тежи 70 кг. Мускулите на краката му обаче са също като на Пеле, в тях се крие огромна експлозивна сила. Масажистът на бразилския национален отбор Марио Америко, през чиито ръце са минали хиляди футболисти, казва: „Вагиньо е зареден с динамит. Остава му само да се научи как най-добре да го използува! "

А Вагиньо само свива рамене и се усмихва: „След като ме включиха в разширения състав на националния отбор, главните ми грижи са да запазя мястото си в него. Останалите играчи ме приеха отлично, помагат ми и тук се чувствувам като у дома си. Вече разбирам защо са станали световни шампиони. Най-важните предпоставки за нашите успехи са били приятелството и ведрата атмосфера, която цари в националния отбор. . . "

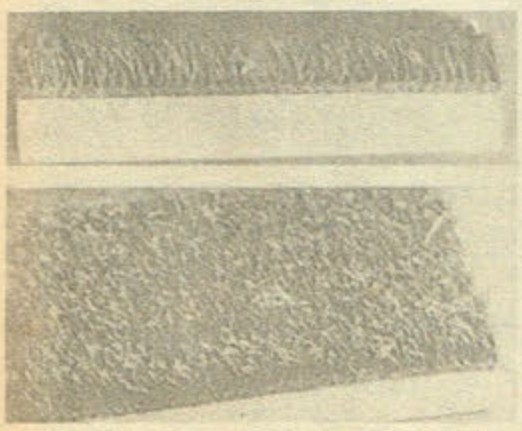
Още като юноша Вагиньо започва да играе в отбора на „Демократа де 7 лагос" като дясно крило или свързка. После получава ангажимент в „Атлетико Минейро " – един от големите съперници на „Крузейро " – и треньорът Истрич го поставя на десния фланг, защото не разполага с подходящ играч за този пост. И днес Вагиньо разказва сам за себе си: „Започнах през 1968 г. като крило. Истрич обаче твърдеше, че ще бъда по-добър в центъра на нападението. Наистина там се чувствувам по-сигурен, не се плаша от острите двубои и не ги отбягвам. А това много се харесва на зрителите. . . За жалост още не умея да се боря добре с противника, когато топката е в негово владение. Но ще се науча!. . . Пеле напусна националния отбор и това не е добре, защото щеше да ми служи като образец, макар че мой идеал винаги е бил Гаринча. Той си остава най-гениалният дрибльор и жалко, че съм го виждал само на филм или по телевизията. Смятам че никой не може да достигне майсторството на този изключителен футболист. . . "

Лекотата, с която дриблира Вагиньо, и умението му да стреля отлично по време на движение кара мнозина да го сравняват с Жаирзиньо. Тия качества са родили и неговия последен прякор – Танкът, защото на всичко отгоре Вагиньо притежава отлично чувство за откриване в дълбочина на противниковата отбрана.

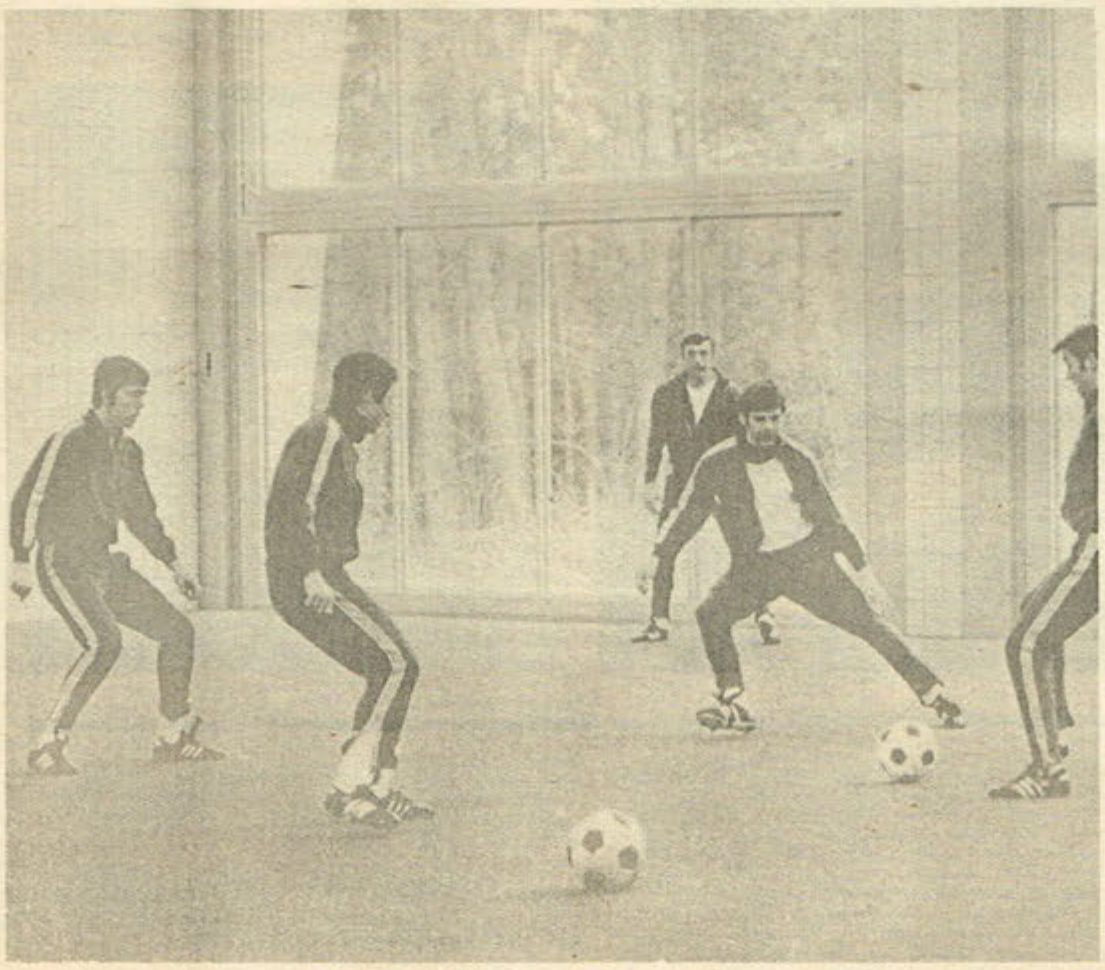
Тая година Вагиньо премина да играе в „Коринтианс"(Сан Пауло) – един от най-силните бразилски клубове, основен кандидат за шампионската титла. В новата среда, в новия отбор, предвождан и дирижиран от националния полузащитник Ривелиньо, младежът има всички възможности още повече да изпъкне, да тръгне по пътя на „големите " в бразилския футбол.

КАТО НА МАСА ЗА БИЛЯРД

Въпросът за създаване на футболен терен с покритие от изкуствена материя отдавна вече е излязъл от сферата на експериментите. През ноември в Лондон с „изкуствена трева" бе застлано първото в Европа игрище с нормални размери, а през миналата година по-малки площи бяха конструирани в италианската спортна база „Ковърчано" и в спортното училище в Хенеф (ГФР). За нас, европейците, изкуственият терен е преди всичко сред-



Изкуственото тревно покривало, гледано в напречен разрез и отгоре.



Залата на спортното училище в Хенеф, покрита с астротурф

ство за борба с лошото време – дъждовете и снеговалежите превръщат обикновената тревна покривка в истинско блато. Но от „изкуствената трева" не по-малко се интересуват и страните със сух и горещ климат, където затревяването на терените и поддържането им по общоприетия начин е направо невъзможно. Не случайно новият национален стадион в Алжир ще бъде застлан с покритие от изкуствена материя. Подобно намерение имаха и мексиканците в навечерието на световното първенство през 1970 г., но тогава ФИФА се възпротиви и все още не узаконява използуването на „изкуствената трева" за официални мачове. Едва ли обаче е далеч денят, когато всички футболни срещи от големите турнири ще се играят върху такова покритие, защото неговите предимства са безспорни.

От всички досегашни разновидности на „изкуствената трева" най-сполучлив е тъй наречениият „астротурф", производство на американската фирма „Монсанто". Това са широки ленти с дебелина около 2 сантиметра, които се подреждат върция е слепването на лентите една за друга. Плътната основа от изкуствена материя не пропуска водата, която се оттича встрани, а върху основата е монтирана самата „трева", която по своите качества наподобява естествените тревни покривки. Футболната топка отскача нормално и винаги еднакво – като на маса за билярд – и днес мнозина от специалистите смятат, че въвеждането на изкуствените терени ще се отрази благоприятно върху техническото израстване на футболистите и върху точността им по време на игра. А това съвсем не е без значение в съвременния футбол, когато футболистите разполагат с частици от секундата, за да обработят и отиграят топката по най-ефикасния начин.

Може да се смята, че европейците вече са убедени в безспорните предимства на астротурфа. Данните от рекламните материали на фирмата „Монсанто" се потвърждават. И при голямо натоварване (три мача на ден) върху изкуствения терен не се наблюдават никакви поражения. Стадионът на университета в Бостон се използува всекидневно от 8 часа сутрин- строителни предприятия в САЩ вече възнамеряват да използуват астротурфа за създаване на изкуствени зелени площи край жилищните комплекси в северните студени области на страната...

На този, общо взето, розов фон обаче все още има доста тъмни петна. Преди всичко стойността на изкуствените терени от астротурф е твърде висока. За игрището в Лондон англичаните са похарчили над 500 хиляди долара. Успокоение за тях е фактът, че доброто поддържане на един футболен терен с естествена трева изисква разходи от около 40–50 хиляди долара годишно, което на практика означава, че за десетина години, колкото е предполагаемият живот на един изкуствен терен, изразходваните средства ще се компенсират. Разбира се, сега засега това са само най-груби сметки. Но едва ли можем да се съмняваме, че с по-нататъшното развитие на науката и техниката стойността на „изкуствената трева" ще става по-малка и по-малка. А и ФИФА ще се върне отново към този проблем на нашето време. Нали лекоатлетите отдав-

КОРУПЦИЯ В ИЗРАЕЛ

Докато ГФР продължава да се тресе от ф рижната реакция на последователно разкрит ните скандални уговорки и подкупи във фут ла, западният спортен печат съобщава но случаи на корупция, които са на път да затъ нят изнесеното досега за Федералната репуб ка. Този път събитията се развиват в Изра Цял месец вече първенството на страната спряно, трима футболисти са дисквал фицирани завинаги, а целият комитет на И раелската футболна федерация заплашва оттегляне. . .

Нишката започва да се разплита от моме та, в който комисията на футболната феде ция установява, че осем играчи от втородив зионния клуб „Макаби Рамат-Амидар" са по чавали подкупи за предрешаване на резултат те от мачовете с по-слаби противници. Под тиска на печата управляващите кръгове в И раел предприемат разследване на случая и. . . р критото надхвърля всякакви очаквания.

Виновни се оказват и шестима членове от К митета на Израелската футболна федераци които влизат в състава на изпълнителния К митет от 1962 г. Те са получавали полагаем се дял от печалбите на спортния тотализато а единият от тях е членувал в комитета, нап варен да контролира тотализатора, и същев менно е определял кои мачове да бъдат включ ни в тиражите. . .

Редица набедени играчи разкрили и една дру срана на въпроса. Според тях тотализатори действували в напълно гангстерски маниер отправяли всевъзможни заплахи към фу болистите и дори към цели отбори. Стигна се до един наистина куриозен случай: цял отб от „А " група веднъж не се явил за мача, заш то футболистите били заплашвани с насил ако сторят противното.

Разследването установило между другото, тъй наричаните „аматьори " получавали не гални заплати и премии.

С НЯКОЛКО ДУМИ

По време на неотдавнашното си гостуване в Тунис председателят на ФИФА Стенли Роуз бе запитан какво мисли за възможността в бъдеще финален кръг за световно първенство да бъде организиран не от една, а от група страни – например от страните на Магреб (Тунис, Алжир и Мароко). „Идеята е прекрасна – заяви Роуз. – Ще дойде време, когато световните първенства ще се организират съвместно от 2–3 държави и така ще могат да бъдат решени цял куп проблеми. Подобен вариант се обсъжда дори за 1978 г., когато домакинството е възложено на Аржентина, която евентуално ще „отстъпи" няколко мача на съседите си Уругвай и Парагвай." Председателят на ФИФА смята, че 1978 г. може да сложи начало на още една новост във финалите за световно първенство: броят на участниците да се увеличи от 16 на 24 отбора. „Очаквам този проект да бъде разгледан подробно от следващия конгрес на ФИФА, насрочен за идната година в Париж" – подчертава Ст. Роуз.

•

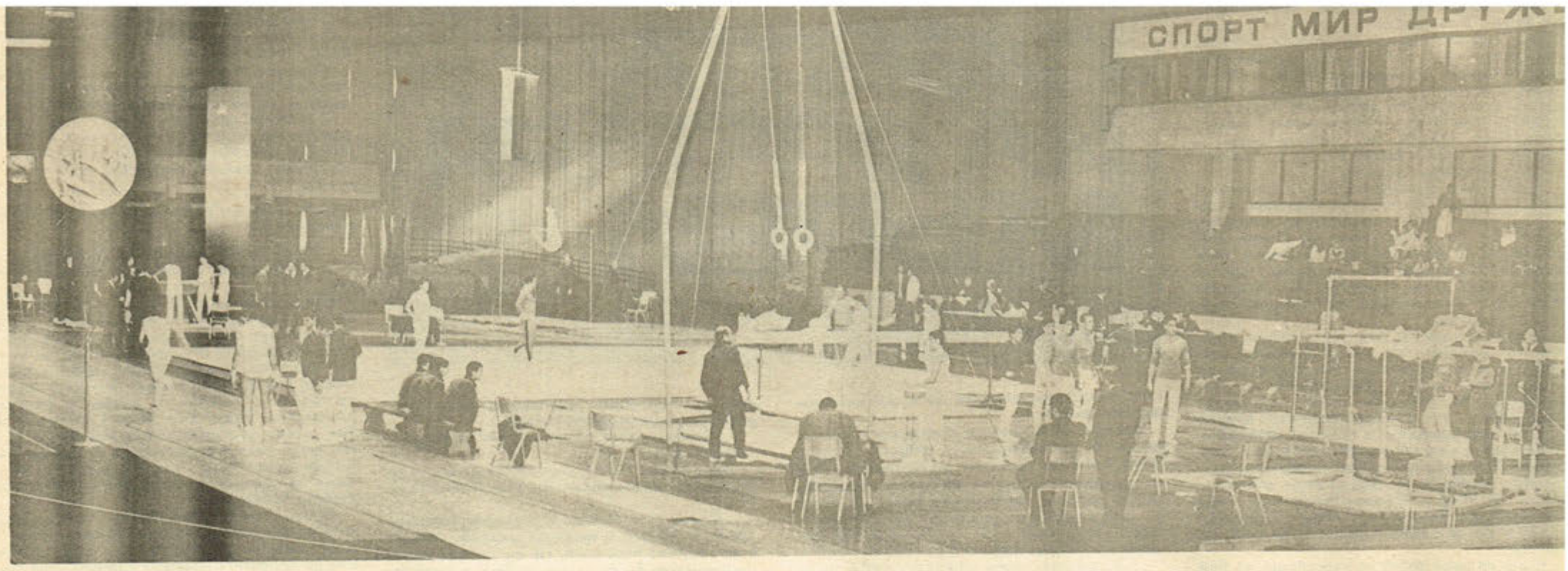
Ръководителите на бразилския спорт и лично председателят на Бразилската спортна конфедерация хвърлят много сили около организирането на големия международен турнир по футбол през месец юни 1972 г., известен и рекламиран като „малкото световно първенство". Бразилците обаче са на път да изживеят сериозно разочарование, тъй като най-силните национални отбори от Европа по всяка вероятност няма да участвуват в турнира. Става дума за една несъобразителност от бразилска страна, в резултат на която „малкото световно първенство" бе насрочено по същото време, когато ще се състои заключителният етап от борбата в европейския шампионат (полуфиналните двубои, финалът и мачът за 3–4 място). Англичаните първи взеха отрицателно становище към предложението на Бразилия. Още през август треньорът на английския национален отбор Алф Рамзи заяви: „Това не е за нас. Ние искаме да участвуваме във финалите за европейско първенство, а после играчите ни ще получат заслужената си почивка." При неотдавнашното посещение на Хавеланж в Лондон за сетен път стана ясно, че Англия няма да участвува в бразилския турнир. Окончателен отговор все още не са дали Италия и ГФР, но и те ще трябва да кажат „не", ако стигнат до полуфиналите в европейския шампионат. Така че „малкото световно първенство" в Бразилия ще бъде нито много малко, нито много голямо, но едва ли с чиста съвест ще може да бъде наричано „световно".

•

Футболната федерация на Венецуела е взела едно „драстично" решение: максималният брой чуждестранни играчи в даден отбор не може да е по-голям от. . . десет! Данните сочат, че тая година от общо 160 професионални футболисти, които играят в елитната група, „чужденците" са точно 90. И този факт може би най-добре обяснява защо венецуелският футбол има толкова неубедителни прояви на международното спортно поле.

•

Бразилските запалянковци не губят надежди, че Пеле отново може да се върне в националния отбор. И не само се надяват, но и полагат всевъзможни усилия, за да осъществят това. Още през юли тая година един от най-запалените почитатели на „Черната перла" тръгна пешком от Ресифи за Сан Пауло, където живее Пеле. Намерението му бе да измине 3 хиляди километра по пътищата на страната и да събира подписи под съставеното за целта всенародно възвание-призив към Пеле, в което се настоява „царят на футбола" да се върне в националния от-



СИЛА И КРАСОТА

● НОВИТЕ ЛАУРЕАТИ НА НАГРАДИТЕ НА КМС
● КУЛМИНАЦИЯТА В НАЧАЛОТО, НЕ В КРАЯ...
● НА ГИМНАСТИЧЕСКО СЪСТЕЗАНИЕ БЕЗ НИТО ЕДНА КОНТЕСТАЦИЯ!
● МЛАДИТЕ ТАЛАНТИ НЕ НОСЕХА СОФИЙСКИ ЕМБЛЕМИ.
● НАДЕЖДАТА НИ Е В НЯКОЛКО АМБИЦИОЗНИ ТРЕНЬОРИ...

Трудно би могло да се измисли по-хубаво название на този гимнастически празник от „Сила и красота", което организаторите от Комитета за младежта и спорта са мудали. Всичко вървеше като по предварително изработен добър сценарии. За трите дни-нито една контестация, нито един протест. Изглежда, главните съдии Цв. Димова и Н. Милев са свършили работата още преди състезанието (така както би трябвало) и сега не им оставаше нищо друго, освен да гледат „Сила и красота" 320 млади гимнастици и гимнастички в 50 отбора се явиха на това състезание. Само че противно на логиката кулминацията беше в началото, не в края.

Отначало различавахме пионерските отбори по треньорите по екипите и емблемите. След смяната на втория уред вниманието вече беше привлечено от Антонина Джурова, Рени Димитрова, Малинка Йорданова, по-късно от Данчо Йорданов, Валентин Колев, Тончо Стефанов, Динко Димитров... Различавахме ги и ги търсехме. Настроението в залата се повиши. И докато малките загряваха съдии и делегати говореха за това колко много талантливи деца са се появили, говореха с надежда за доброто бъдеще на гимнастиката. Вторият ден малко поохлади възторзите, докато третият с най-честата оценка 8.4 смъкна още повече градуса на настроението. Все пак ако се върнем две години назад, ще си припомним, че тогава контрастът беше още по-очебиещ. В първия ден викахме „осана", във втория „катастрофа". Към това в третия нямаше какво да прибавим! Сега нещата изглеждат значително по-добре. Международната юношеска група, която някога ни се виждаше така безнадежна, си имаше своите върхове - Н. Панова, Ир. Рибагина, Пл. Андреев, Кр. Михаилов... които също можем да причислим (вече с по-голямо основание) към доброто бъдеще на гимнастиката. И нещо, което непременно трябва да се отбележи-това са същите деца, които преди няколко години за пръв път ни зарадваха. Това, което не ни хареса в групата на девойките и юношите беше преди всичко, че малко бяха имената, които могат да се запомнят.

Отново най-слабото звено беше женската гимнастика. Отново (за кой ли път?) трябва да кажем, че освен една Мая Благоева няма нищо, на което може да се разчита сериозно. Само че този път, загрижена за запазване на първото място, пропусна да направи това, което я отличава фактически от другите-трудното, ефектното, и спечели титлата само с по-сигурна игра. Евдокия Пандезова пък се втурна да рискува и в мази атака още в началото окончателно загуби всичките си шансове. Падане на греда и падане на земя. Второто падане при опит да се покаже един още неготов пирует може да послужи като добро предупреждение към всички. За щастие всичко завърши благополучно-само с по-ниска оценка. Но не трябва ли федерацията да се отнесе по-сериозно към този стремеж на треньорите да бързат да се покажат с неготови и полуготови елементи, да разчитат само на шанса. Можеше и да стане наистина, но едва ли ползата от една по-висока оценка може да се сравни с вредата, която би донесла една контузия.

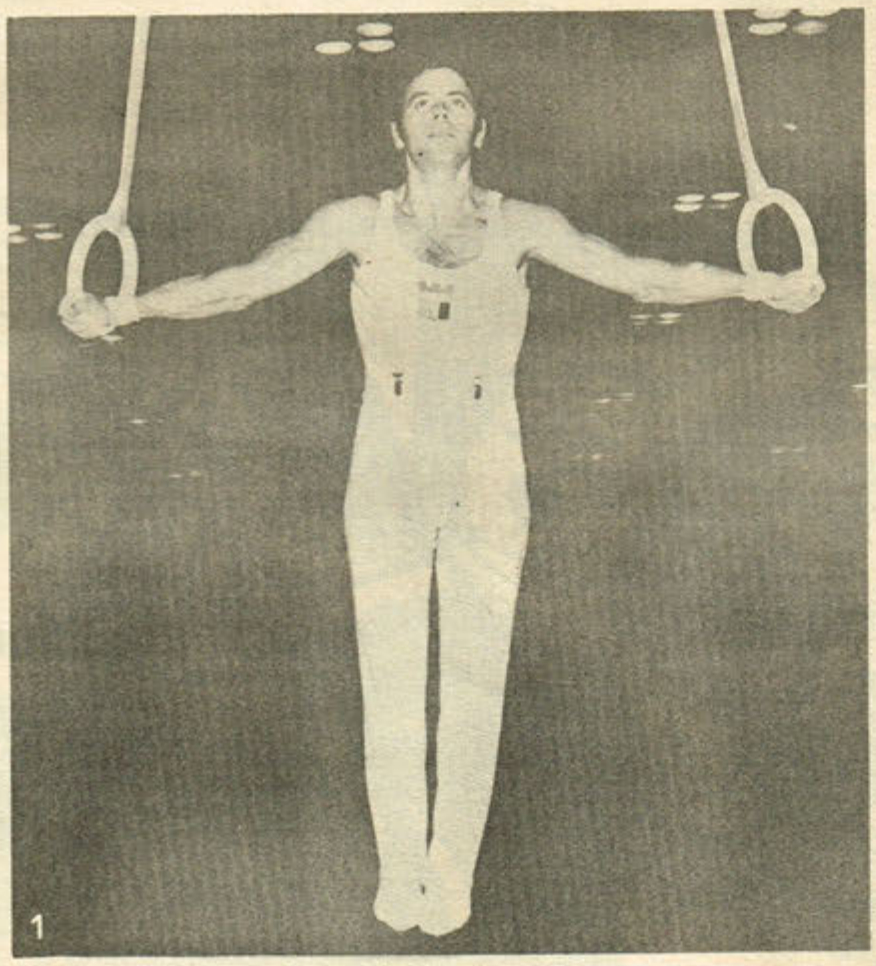
Мъжете без Р. Христов (той не участвуваше поради лекарска забрана) не изглеждаха така зле както бяха били жените без Благоева. Тук се водеше истинска борба между 4-5 за първото място. До края се смяташе, че безспорният първенец е Ст. Зоев, който наистина игра добре, и ако не беше успоредката сигурно щеше да оправдае надеждите. Победител при мъжете стана пловдивчанинът Н. Чиколов, който беше по-сигурен на всички уреди.

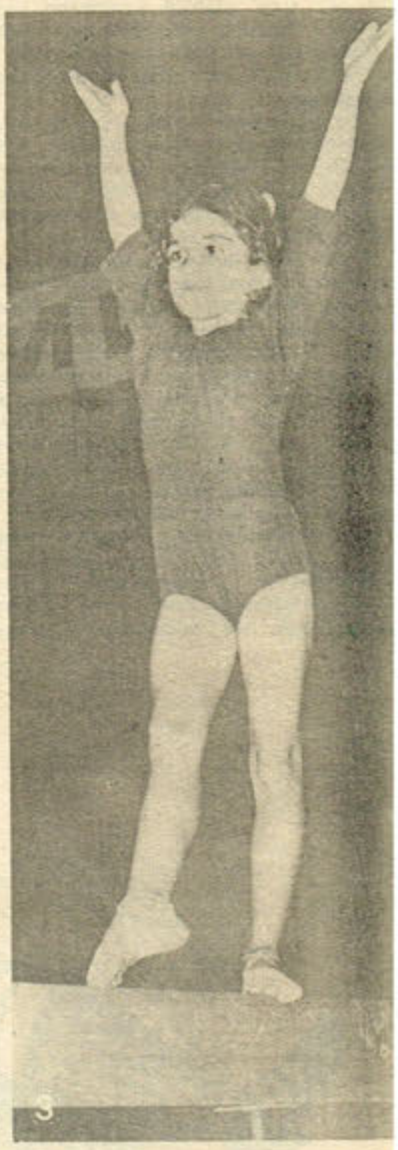
ЦСКА „Септемврийско знаме стана комплексен първенец фактически още преди състезанието. С отбор и половина повече от всички няма ще за какво да се безпокои. И ако купата беше заслужена награда, за това, че дружеството наистина полага най-много грижи за гимнастиката и се представя с най-много гимнастици, то съвсем не можем да кажем същото за моралната награда, която можеха да имат представителите на ЦСКА (да не говорим за другите софийски дружества) в прегледа „Сила и красота". Защото ярките, талантливото от поколението, което идва-не носеше софийска емблема. При пионерите софийско дете се появява едва на 8-о място (в тук Варна, Перник, Стара Загора, Русе, Пловдив) пионерки - 8-о място дев. мл. възраст - нито едно момиче от столицата в десетката! ст. възраст - 7-о място. И пак трябва да попитаме: какво наистина чакат софийските дружества? От къде ще набират след две-три години женски и мъжки отбори? Не е ли прекалено очебийна тенденцията им да работят само с „върховете". Може би затова до голяма степен и така изглеждат върховете. Бившият председател на ОС на БСФС М. Койнов, дошъл да види тяхното хасковско момиче, беше разтревожен от спадането, което виждаше при Мария Кирчева след престоя в интерната „Олимпийски надежди". - Да я бие Д. Кирякова (също от Хасково) която ни изглеждаше така мъничка пред Мария! И то с четири места!.. Койнов виждаше драмата на смяната в треньорите само в тяхната Мария Кирчева, на която толкова много бяха разчитали. И за себе си той имаше основание. Може би федерацията трябва да разгледа по-сериозно въпроса за развитието на тези млади, талантливи състезатели. Защото наистина и без това не са много, а ако се разпиляват съвсем нищо няма да остане.

И все пак имахме достатъчно основание за оптимизъм в тези три дни в зала „Фестивална". Това са преди всичко амбициозните треньори от Варна, Перник, Пловдив, Русе, които ни карат да вярваме, че утрешният ден на нашата спортна гимнастика е по-добър.

Маргарита РАНГЕЛОВА

Снимки: Емил МАНДЖАРОВ

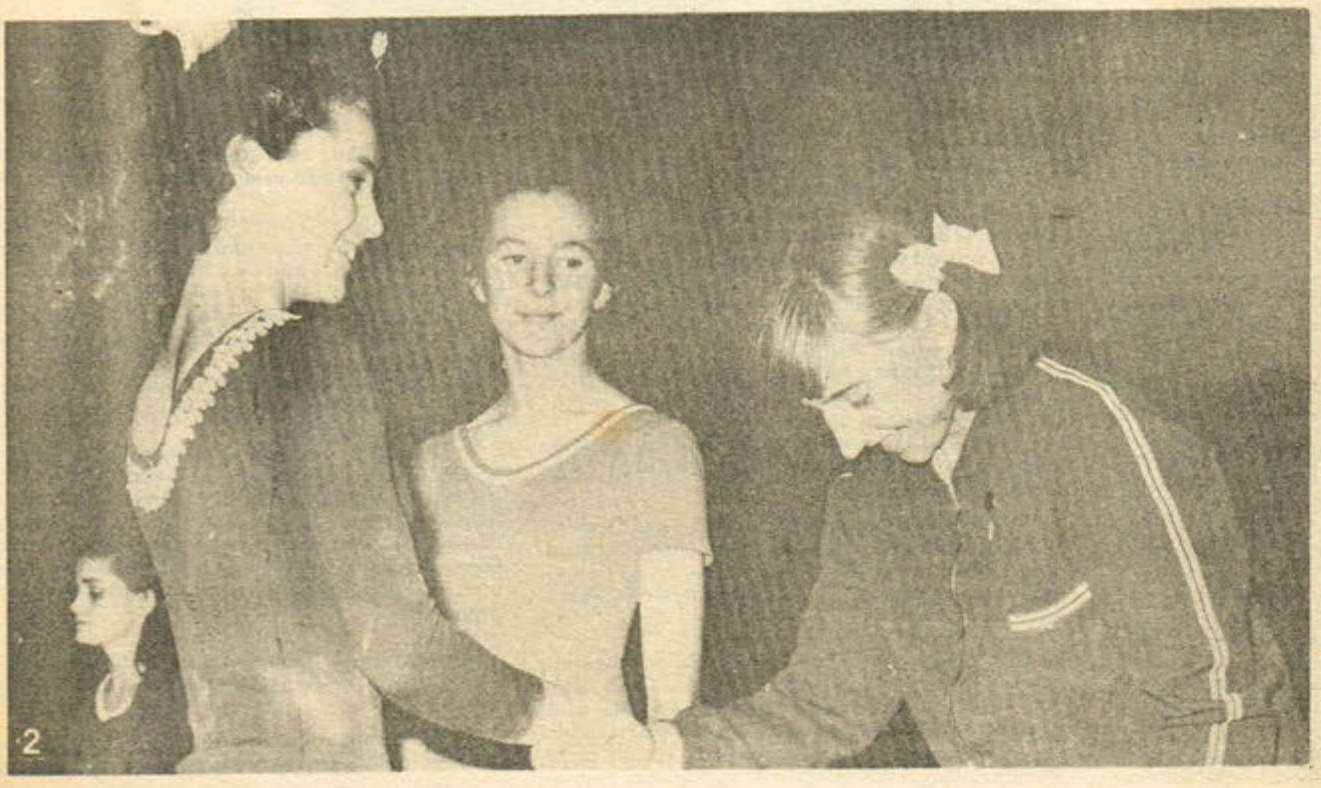

1



1 Никола Николов (Тракия-Пловдив) - новият победител при мъжете!

2 Мая Благоева поздравява двете победителки девойки.

3 Нея я няма в протоколите. За осемгодишни няма още графа. Треньорът и М. Спасов (Перник) я доведе, за да покаже още едно откритие.


2

МАРИЯ ГИГОВА — С ПРИЗА НА ИНТЕРВИЗИЯТА

Отново носителка на Купата на интервизията е българка. Сега - Мария Гигова. Срещу абсолютната световна шампионка излезе представителката на СССР Ала Засухина, амбицията да докаже, че напразно не са й гласували доверие за индивидуалната борба в Хавана (та беше в ансамблово на СССР). Засухина пак е смело и бързо, разделя две първи места с Гигова, но отстъпи титлата на тази, която вече имаше най-голямата титла в света.

Нашето момиче Венера Минкова пребиваше да отстъпи не само пред Кириленко, която безспорно блестеше пак всички, но и пред по-сигурната унгарка Немет. И това е нещо, което не очаквахме, защото свикнахме и малките вече да побеждават, и ако трябва да се съобразяват с някого, то това да са само съветски състезателки.



ГИБЕЛТА НА ВРАТАРЯ МЪРЕЙ

Разказ от **КУРТ БЕЛИКЕ**

В един мъглив ноемврийски ден, с каквито е толкова богата есента на Британските острови, любителите на футбола изпълниха трибуните на стадион „Ливърпул сити“, където се играеше мач между един ливърпулски и един лондонски отбор. На вратарите не им беше лесно в гъстата мъгла, увиснала над стадиона като плътна завеса от памук. Те едва различаваха блуждаещите напред призрачни фигури на защитниците и изобщо не знаеха какво става в отсрещната половина на терена.

Боб Мърей, вратарят на „Харингтън Бойс“, стоеше облегнат до дясната греда на вратата. Той нервничеше, настроението му бе отвратително. Продължителният и труден сезон клонеше към края си. Играчите бяха уморени, просто вече нямаха сили. Отборът на „Харингтън Бойс“ бе заплашен от изпадане в подолната група.

А събитията на терена следваха своя ход. От мъглата изплуваха шестима лондончани и се устремиха към вратата на „Харингтън Бойс“. Топката бе препратена налявo, после се извиси над наказателното поле. С гигантски скок Мърей излетя от вратата и боксира топката. Тридесет и пет хилядната публика се раздвижи. Смелите действия на вратаря разпалиха трибуните. Зрителите ръкопляскаха на Мърей. Самоотверженатa игра на вратаря вдъхнови отбора. „Харингтън“ успя да изравни резултата, дори да поведе.

Само на един човек не харесваше, че Боб Мърей има такъв блестящ ден. И моя човек беше резервният вратар на „Харингтън“ Джонатан Блъди, който седеше мрачен на пейката на резервите зад вратата.

Футболистите на „Харингтън“ не обичаха своеволния, несдържан и заядлив Блъди. Преди няколко години той бе прекарал известно време в затвора заради едно сбиване с ножове. Когато го арестували, Блъди се опитал да удуши полицая.

Сега моя човек беше зад вратата и с мрачен, злобен поглед следеше Боб Мърей, който вече три години му преграждаше пътя към славата. Така поне смяташе самият Блъди. Затова и отношенията между него и Мърей бяха обтегнати. На тренировките или след тях двамата вратари често се караха и веднъж менажерът Смит трябваше доста енергично да се намеси в един от тия скандали, по време на който Блъди хвърли медицинска топка в гърба на партньора си.

А събитията на терена продължаваха да се развиват. Лондончани пробиха защитата на „Харингтън“ отляво. Трибуните отново зашумяха. Централният нападател на лондончани получи топ-



Илюстрация В. ВЪЛЧЕВ

ката и силно стреля към вратата. Мърей светкавично се хвърли. Фоторепортерите насочиха към него апаратите си. От трибуните се носеше неописуем рев...

Вратарят улови топката, изстреляна почти неспасяемо в ъгъла, но кой знае защо не ставаше от земята. Никой не бе забелязал някаква грубост, никой не разбираше какво е станало... Съдията спря играта и изтича към вратата, където Мърей лежеше неподвижен край самата греда. Около него се тълпяха играчи, към мястото вече тичаха санитари с носилки.

– Сигурно е ударил главата си в гредата – обади се един от лондонските играчи, докато помагаше да сложат вратаря върху носилката.

По онова време Англия бе единствената страна в света, където футболните правила не разрешаваха смяна на играчи, получили травма в хода на мача. Това важеше и за вратарите. Ето защо във всеки английски отбор един или двама играчи от полето се обучаваха в случай на нужда да заемат мястото на вратаря. А резервите присъствуваха на мача само

след специална уговорка по време на приятелски срещи.

Докато санитарите отнасяха пострадалия в съблекалнята, левият инсайд Дейв Хопкинс застана на вратата. Той се справяше сравнително добре с вратарската работа, но въпреки това не можа да предотврати загубата на „Харингтън“. Лондончани спечелиха с 4:2. Победените напуснаха терена с наведени глави.

...В съблекалнята лекарят смъкна пуловера от мощните рамене на Боб Мърей. После извъртя тялото му настрана и рязко отпусна ръце.

– Станала е невероятна свинщина, дявол да го вземе – каза той с дрезгав глас и посочи малката раничка на гърба.

Сега вече всички забелязаха кървавото петно на вратарския пуловер...

Малко по-късно, още преди края на мача, до главния вход на стадиона, през който с бърза походка излезе резервният вратар Блъди, спря лека кола. От нея излязоха четирима агенти от криминалната полиция и се упътиха към съблекалнята на „Харингтън“. Лекарят тихо им съобщи наблюденията си:

– Изстрел от пистолет... Куршумът е попаднал право в сърцето и нещастникът е бил убит на място.

...Над елипсата на стадиона, потопен в млечна мъгла, падна нощта. Слухът, че Мърей е станал жертва на престъпление, вече бе плъзнал из града. Премръзналите агенти влязоха в бюфета. Не бяха успели да намерят нищо на терена и инспектор Бойд се обади по телефона в полицейската клиника. От другия край на жицата лекарят докладва:

– Калибър 7,65. Право в сърцето.

Бойд попита от какво разстояние е бил даден изстрелът.

– Много съжалявам, инспекторе, но е невъзможно да се установи. Наистина убиецът не е бил далече. Освен това, както изглежда, престъпникът е стрелял в момента, когато вратарят е лежал на едната си страна. Такъв е пътят на куршума...

На другата сутрин стаята на Бойд наподобяваше чакалнята на доктор Джерибранд, знаменития специалист по операции на менискус. Инспекторът бе поканил играчите от двата отбора и ги разпитваше един след друг. Последен извикаха Блъди.

– Кажете, Блъди, къде бързахте така вчера? – попита инспекторът.

Блъди вдигна очи и погледна Бойд в лицето.

– Мога да правя, каквото искам – рязко отговори Блъди.

Инспектор Бойд се усмихна и кимна в знак на съгласие. После отново стана сериозен.

сече полицейският инспектор, като гледаше втренчено футболиста.

– Нямам нищо общо с това – безучастно възрази Блъди.

Инспектор Бойд продължаваше да гледа втренчено събеседника си. После заприказва:

– Слушайте, Блъди! Взаимоотношенията ви с Мърей и недружелюбието, което сте хранели към него, са ни известни. А щуротиите ви са станали вече пословични. – Бойд направи малка пауза после добави: – Прегледах досието ви. Много неща са срещу вас. Били сте зад вратата по време на произшествието. А сигурно ви е добре известно, че когато зрителите викат като бесни, изстрелът от пистолет със заглушител почти не може да се чуе. Играл с открити карти. Лоша ви е работата!...

Час по-късно инспекторите Бойд и Браун отново обикаляха зад вратата на футболното игрище. Тъкмо тогава на Браун му хрумна, че няма да е зле, ако разгледат снимките от моя мач.

На другия ден човек можеше да помисли, че инспекторът е станал редактор на илюстровано списание. Бюрото в кабинета му бе отрупано със снимки от различни фоторепортери. Браун и Бойд слагаха снимките в пликове, за да ги върнат на собствениците. На гърба на всяка снимка имаше печат на фоторепортера. Браун подреждаше пликовете и още веднъж разглеждаше всички снимки. Най-после стигна до снимките, изпратени от фоторепортера Томас Бел.

– Направи ли ви впечатление – обърна се Бойд към Браун, – че Бел няма снимка на моя момент?

Браун кимна и отвърна:

– А всички останали са го хванали!

– Кажете – попита изведнъж инспектор Бойд, – известно ли ви е, че професионалният футбол е вид промишленост, която се нарежда на шесто място по своето значение на нашия остров?

– Така е – отвърна Браун. – Но... сякаш грешите, като наричате футбола промишленост. Макар че по размерите на влаганията капитал безспорно е така.

Бойд замислен добави:

– Винаги е едно и също. Където става въпрос за милиони, там се вършат и големи свинщини.

– Просто, но правилно – забеляза Браун. – Може би има смисъл да прескочим при фоторепортера Бел? Може да са му останали още снимки... Навярно не е знаел какво ни трябва.

Инспектор Бойд се съгласи.

Два часа по-късно те влязоха в лабораторията на мистър Бел – белокос, нервен човек – и разглеждаха негативите и лентите. Бел припряно и мазно фъфлеше:

съм ви изпратил.

Той замълча и изведнъж добави:

– Повярвайте, познавам футбола и психологията на играчите. Те са често биви и завистливи.

Фоторепортерът нервничеше. Бъскачаше от една тема на друга. После чакването свали от рафта няколко плаки.

– Знаете ли – каза той, – обикновено вземам големия си фотоапарат с плаки, само на боксови мачове, но си спомних, направих няколко снимки с него на стадиона.

Бойд и Браун разгледаха плаките срещу светлината.

– Не ни вършат работа – каза Бойд.

И полицаите напуснаха лабораторията.

Същата вечер в „Емпайр хол“ Джим Либерт и Херълд Смит се боксираха за първенство на империята в средна категория. На първия ред сред публиката седеше инспектор Бойд, бивш горещ поклонник на бокса. Край самия ринг на нискоси сгъваемо столче се настани фоторепортерът Томас Бел. Върху коленете на Бел имаше два апарата, единият от които беше голям и старинен. В почивката между рундовете погледите им се срещнаха. Бел кимна, а инспекторът вдигна чашка кавица за поздрав.

Преди следващия рунд фоторепортерът премести по-наблизо столчето и двамата заприказваха. Бел каза, че е принуден да направи с големия апарат поне няколко хубави снимки. Инспектор Бойд с интерес разглеждаше апарата.

– Не може да се каже, че сандъкът вони – подхвърли той.

Гонгът оповести началото на следващия рунд. Инспекторът стана и се отправи към телефона. Беше точно 22 часа.

– Обажда се Бойд. Съжалявам, че ще развалям вечерта, Браун. Веднага отиди в лабораторията на Бел. Вземете колекцията си от шперцове и, за бога, не оставяйте следи. Търсете пистолет с калибър 7,65 – същата играчка, с която е бил убит Мърей. Бел е на боксовия мач. Ако боят свърши по-рано, ще го задържа...

Преди полунощ телефонът на Бойд отново звънна.

– Пистолетът е намерен, инспекторе. Същият калибър – каза Браун. – Впрочем, моя Бел е и морфинист, открих цяла куфарчина ампули!

На другата сутрин Бел беше арестуван.

В началото на разпита инспектор Бойд постави в големия фотоапарат двете намерени в лабораторията на Бел стоманени плаки с особени профилни отвертки. Пъхна между тях дулото на пистолет

После натисна затвора на фотоапарата. Чу се как спусъкът на пистолета сухо изтраква.

– Така ли го направихте, Бел? – попита инспекторът. – Разбрах това, докато разглеждах вчера апарата ви. Все пак кое ви подтикна към подобна стъпка?

– Откъде сте имали толкова много пари за морфин? – на свой ред зададе въпрос Браун.

Бел разбра, че играта е загубена, наведе глава и призна всичко. После бързо запреказа с треперещ глас:

– Получих пари и нареждания от един човек в кръчмата край стадиона. Струваше ми се, той е акционер в някой от футболните клубове. И по-рано съм имал работа с него. Винаги ми е плащал щедро за направените услуги. Трябваше да премахна Мърей, та от групата да изпадне неговият отбор, а не...

Когато изведоха фоторепортера, инспектор Бойд се обърна към своя помощник Браун:

– Да, футболът наистина е вид проми

Спорт

ЗАБАВНИ МИНУТИ

ЕДИН ГАБРОВЕЦ НА МАЧ В АБЪРДИЙН

Знаете ли оная виц, дето двама запалянковци от Абърдийн пеша отишли чак до Уембли за някакъв международен мач и не им останали сили да се прехвърлят през оградата? По-трагична ситуация трудно може да се измисли. . . Ами за оная двама габровци, които тръгнали с лодка за „Слънчев бряг“ – хем да не плащат за превоз, хем да си напълнят писалките от Черно море? Ненадминат обаче си остава случаят с онзи абърдийнец и неговия приятел от Габрово, които обядвали с една и съща риба в ресторанта и докато определят на кого да се падне опашката,рибата се вмирисала. . .

Големи габровци излязоха тези абърдийнци – да не им се надяваш! А в старите габровски хроники няма никакви следи от посещения на абърдийнци. Да се определи кой от кого е откраднал, това би затруднило дори Международния съд в Хага. . .

Не можах да установя и аз по време на едномесечното ми гостуване в Абърдийн. Може би виновни за това са безплатните билети, с които моите хитри домакини ме отклониха от библиотеките и архивите. Времето си прекарвах повече на стадиона, където естествено излишни пари дори и за кафе не могат да се похарчат.

ПОПАДНАХ В АБЪРДИЙН, когато той бе поел неудържимо по пътя на спортната слава. Футболното първенство започваше след седмица. Предната събота „Абърдийн“ бе победил с 2:1 „Селтик“ – съперника му за шампионската титла в първата шотландска дивизия – и бе станал носител на една нова купа – „Драйброу“. Победата дошла в 63-та минута от 11-метров наказателен удар, изпълнен от център - нападателя Джо Харпър, наричан още „царят на дузпите“. Няколко минути след това в редакцията на неделния абърдийнски вестник позвънила непозната жена със западношотландски акцент (разбирай: района на Глазгоу) и предупредила кратко, че след мача Джо ще бъде „ликвидиран“. Полицията не дала никакви изявления по този случай. Вниманието и било погълнато от безредиците на стадиона. Малко преди края на срещата съдията свирил засада, но разпалените поклонници на „Абърдийн“ взели това за последен сигнал и нахлули в игрището.

ПО-ДОБРО НАСТРОЕНИЕ за мача с „Нюкясъл Юнайтед“, определен за идващия вторник, не можеше да има. Отдавна е известно какво значи приятелска среща между шотландци и англичани. Има даже литература по този въпрос: в някои от вицовете се споменава, че англичаните могат да се надяват на успех само ако разпръснат дребни монети по стадиона и докато шотландските играчи ги събират, те да им вкарват голове. А когато има подобен мач в Лондон, по улиците има цели манифестации под шотландското знаме. Това е много опасно. Защото англичаните имат страшен начин за убийство на шотландци. Те хвърлят монети пред минаващ автобус. . .

Нито един отбор не бе побеждавал на стадиона „Питодрай“ през последните 12 години – и „Нюкясъл“ не трябваше да прекъсне тази традиция.

Абърдийнци нямаше да бъдат абърдийнци, ако пропуснеха случая да се подиграят със своя противник, като го обвинят в разточителство. Преди няколко месеца футболният клуб „Нюкясъл“ се бе охарчил със 180 000 лири, като бе купил от „Лутън таун“ Малкълм Макдоналд. В същото време Джо Харпър струваше на „Абърдийн“ едва 40 хиляди лири. А и двамата през миналия сезон бяха вкарали по 30 гола. . . Лошото бе, че Джо Харпър не само вкарвал голове, но и непрекъснато искал пари от председателя на „Абърдийн“. Запитах какво ги прави тези пари този млад човек. „Не знаем, ми отвърнаха, досега нищо не сме му дали.“

Между другото моят домакин, журналистът от вестник „Прес енд джърнал“ Питър Уотсър, който идва през пролетта в Габрово за фестивала на хумора, излезе съсед на Мартин Бахън – капитан на „Абърдийн“. Отбихме се да го видим рано след обед. Като си тръгнахме, Уотсън намекна за мача: „Уел, френдли?“ (Приятелски, а?. . .) „Но, но френдли!“ – поклати глава Мартин. (Какъв ми приятелски! Те са англичани!)

Наистина нищо не доставя по-висше удоволствие на шотландеца от една победа над „сасиняците“, както тук наричат англичаните.

Двамата с Уотсън рано-рано седнахме на последния ред под козирката на официалната трибуна. Оттам оглеждах спокойно оградата. Обикновеният габровец, дори не пеша, а на автостоп да стигне до Абърдийн, пак не би могъл да я прескочи. Имат опит хората. . . Настроението не допускаше никакво снизхождение към „гостите“. . .

Но когато се появи опасност от изстъпления, полицията успокои публиката по най-добрия, патентован начин за потушаване на безредиците сред шотландците. Пусна сред тълпата шапка за събиране на средства и всички се направиха, че не могат да отделят поглед от играта.

Мачът завърши 3 : 2 за „Абърдийн“.

На другия ден „Прес енд джърнал“ писа в заглавие: „16 000 души наблюдаваха вчера как англичаните едва успяха да се измъкнат от стадиона „Питодрай“ – „Нюкясъл“ беше помилван с един гол разлика“.

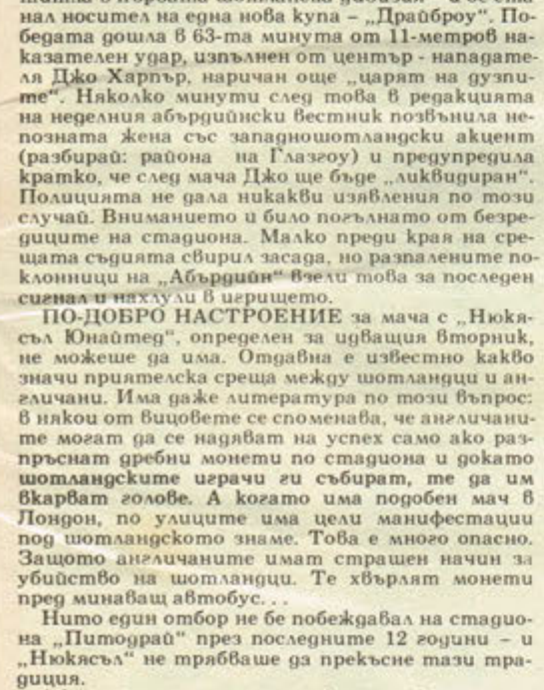
Вечерта Мартин Бахън дойде с жена си Фиона у Уотсънови. Посвири на китара, разказа за срещата със „Славия“ през 1968 година в София. Аз им подарих книжка с габровски вицове на английски. Фиона веднага се зачете в тях. Не можеше да повярва, че тези вицове си ги разказват габровци, а не абърдийнци. . .

Когато си тръгвах за България, съжалявах само за това, че не успях да открия абърдийнския побратим на известния габровски „фан“ отец Богомил, който „държи“ църквата на „Камъка“. Когато „Чардафон“ влезе в „А“ група, той измоли разрешение от владиката да бие тържествено камбаните. И наистина ги би, обзет от крайно въодушевление. . .

Илия ПЕХЛИВАНОВ

Абърдийн–Габрово

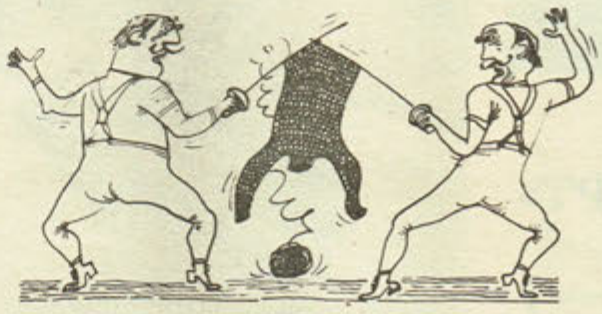
Приветствие от капитана на „Абърдийн“: „На всички български запалянковци – най-добри пожелания! Мартин Бахън.“





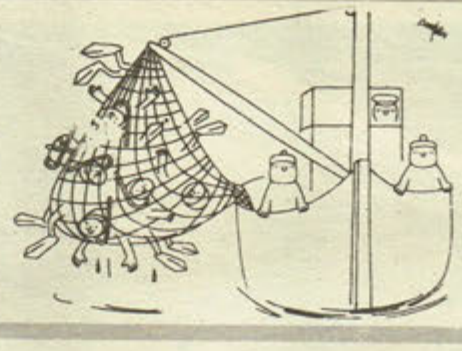


Без думи

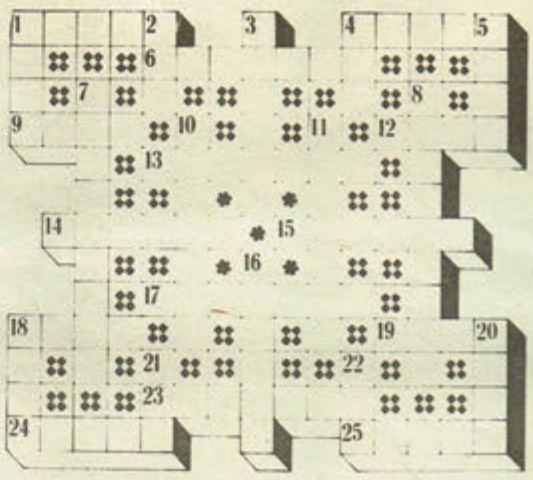


Без думи





КРЪСТОСЛОВИЦА



ВОДОРАВНО: 1. Стил в плуването. 4. Съдия. 6. Съветска лекоатлетка от близкото минало. 9. Собственото име на наш футболист–национален състезател в близкото минало. 12. Автомобилно състезание. 13. Футболист от „Левски-Спартак “. 14. Бивш състезател от футболния отбор на „Локомотив “–София, понастоящем треньор. 15. Бразилски футболист, известен от VI световно първенство на футбол. 17. Наш футболен играч от миналото. 18. Лекоатлетическа дисциплина. 19. Италиански футболен отбор. 23. Именит португалски футболист, притежател на „Златната обувка “ на „Франс футбол “. 24. Популярна френска плувкиня. 25. Известен съветски копиехвъргач.

ОТВЕСНО: 1. Френски скиор, олимпийски шампион. 2. Вид спорт. 3. Бивш световен шампион по шах. 4. Известен западногермански футболист от близкото минало. 5. Шахматен термин. 7. Популярен спорт. 8. Футболист от отбора на ЦСКА „Септемврийско знаме “. 10. Един от най-добрите ни футболни съдии в последните няколко години, носител на значката на ФИФА. 11. Победителят в колоездачната обиколка на България през 1962 г. и 1966 г. 16. Известен съветски хокеист. 18. Хокейно пособие. 20. Холандски футболен отбор, спечелил купата на европейските шампиони по футбол. 21. Френски футболен отбор. 22. Футболен термин.

Съставил: Тодор АТАНАСОВ

Отговори на кръгословицата от бр. 27

1. Лектор. 2. Ракета. 3. Регата. 4. Карате. 5. Марков (Любен). 6. Рокада. 7. Гигова. 8. Власов.

7 ДНИ СПОРТ

БАСКЕТБОЛ: Балканиада за жени от 17 до 19 в Сараево.

Републиканско първенство за мъже – на 14 Академик (Пд) – Левски–Спартак; на 16 Левски–Спартак – ВИФ, ВМЕИ – Балкан, Славия – ЦСКА, Черноморец – Академик (Сф), Ч. море – Локомотив и Лъсков – Академик (Пд); на 19 Черноморец – Левски–Спартак, Ч. море – Балкан, Лъсков – ЦСКА, Академик (Пд) – Локомотив, ВМЕИ – ВИФ и Славия – Академик (Сф).

ВОЛЕЙБОЛ: Републиканско първенство – мъже на 16 Перник – Академик; жени от 16 до 20 турнир в Перник с участието на най-силните отбори: Левски–Спартак, Академик (Сф), Славия, ЦСКА Септ. знаме, Локомотив и Перник.

БОКС: Международен турнир за купата „Странджата“ от 19 до 21 в зала „Фестивална “.

АТЛЕТИКА: Републикански крос за наградите на град Сливен на 19 в Сливен.

ФИГУРНО ПЪРЗАЛЯНЕ: Републиканско отборно първенство за мъже, жени, юноши, девойки, пионери и пионерки от 17 до 19 на стадион „Дружба“.

ФУТБОЛ: XVI кръг на „А “ РФГ

ЦСКА „Септ.зн. “ – ЛЕВСКИ-СПАРТАК
45 17 13 15 70–57

ЛОКОМОТИВ(СФ) – ЧЕРНОМОРЕЦ
В София: 3 3 0 0 13–2
В Бургас: 3 1 0 2 4–9

ТРАКИЯ – ЧЕРНО МОРЕ
В Пловдив: 17 10 5 2 27–11
Във Варна: 16 5 6 5 21–21

ЧАРДАФОН ОРЛ. – ЛЪСКОВ
В Габрово: 1 1 0 0 1–0
В Ямбол: 1) 0–0

МАРЕК – ДУНАВ
В Ст.Димитров 11 5 3 3 15–12
В Русе: 11 1 3 7 2–15

АКАДЕМИК – СЛАВИЯ
6 2 1 3 9–11

БЕРОЕ – СПАРТАК
В Ст.Загора: 10 7 1 2 21–12
В Плевен: 9 0 1 8 3–19

БОТЕВ – ЕТЪР
Във Враца: 2 1 0 1 4–1
Във В.Търново: 2 0 0 2 0–1

ЖСК СПАРТАК – ЛОКОМОТИВ(ПД)
Във Варна: 9 4 3 2 13–5
В Пловдив: 9 1 0 8 10–20

ЗАБЕЛЕЖКА: Данните са само за срещите в „А “ РФГ.



ОБЕКТИВЪТ «ВИЖДА» ВСИЧКО

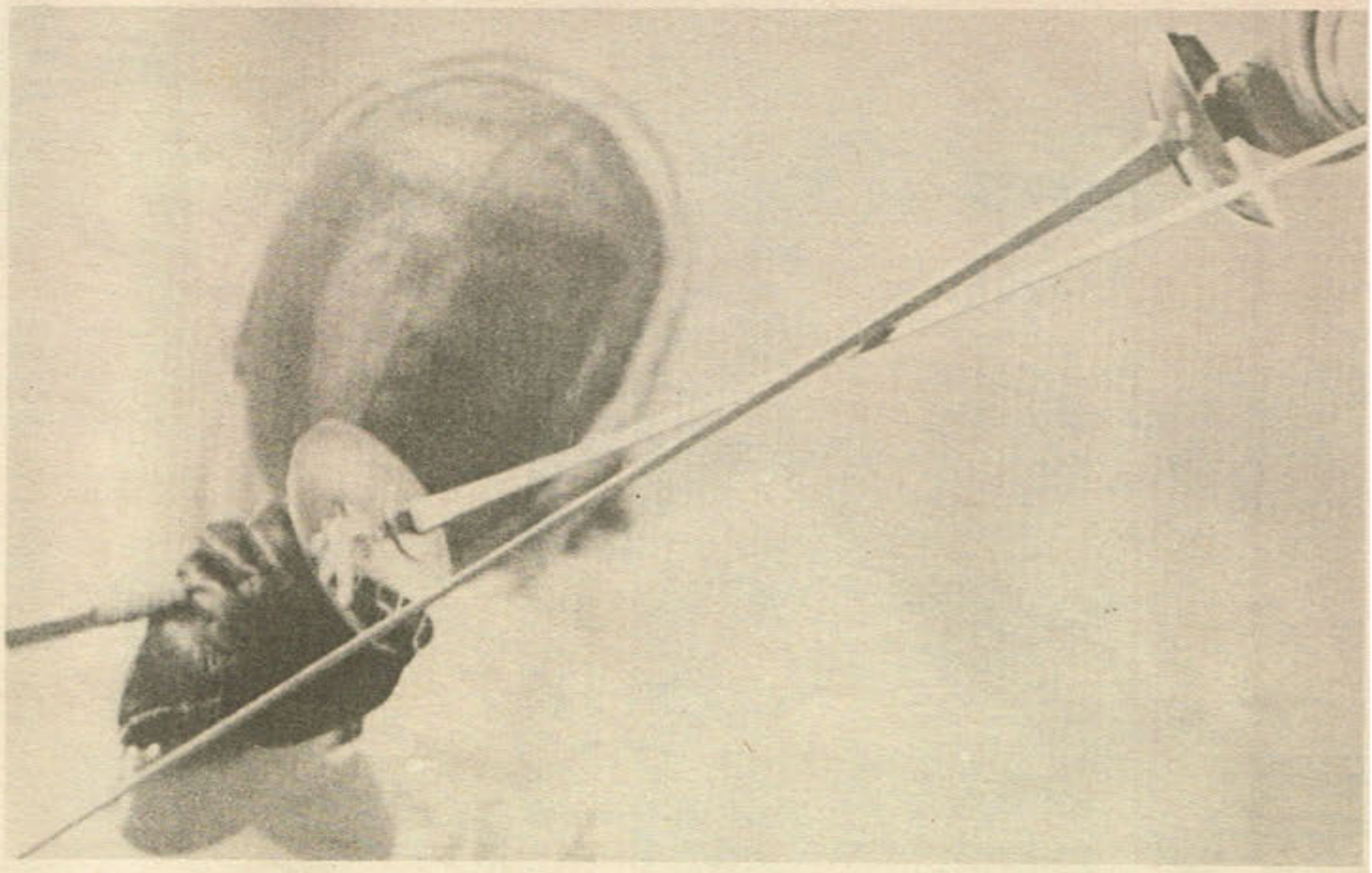
За нашето несъвършено око е трудно да долови безбройните и безкрайно интересни детайли, характерни за всеки спорт. Фотообективът има великолепното качество да запечатва и ни показва някои от тях. Ето какво значи дългият скок, когато атлетката е вложила всичко в него, ето какво е подводният спорт, когато пред очите ти изплува „рибата на твоите мечти“...



екран

ФОТОКОНКУРС НА «СТАРТ»

ГЕОРГИ БУРМОВ Кръстосаните шпаги











ИВАН ПОПОВ

1 Ноктюрно
2 Сенки на тепиха

ВАСИЛ ВАСИЛЕВ

3 Неправилно задминаване

ЯНКО ГЪРОВ

4 Още малко
5 Бягане

